Súd:	Okresný súd Žilina
Spisová značka:	45C/30/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5125203609
Dátum vydania rozhodnutia:	04. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Renáta Svrčková
ECLI:	ECLI:SK:OSZA:2025:5125203609.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Renátou Svrčkovou v spore žalobcov: 1/ mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D., 2/ mal. E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D., 3/ mal. F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D., žalobcovia v rade 1/ až 3/ zastúpení zákonným zástupcom A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D., žalobcovia v rade 1/ až 3/ právne zastúpení Advokátska kancelária Mgr. Peter Mešenec, s.r.o., so sídlom Prievozská 1314/39, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 56 462 107 proti žalovanému: KOOPERATÍVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený JUDr. Baltazár Mucska, advokát, so sídlom Vajnorská 55, 831 03 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v rade 1/ sumu vo výške 20.000,-eur, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v rade 2/ sumu vo výške 20.000,-eur, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v rade 3/ sumu vo výške 20.000,-eur, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Vo zvyšnej časti žalobu žalobcov v rade 1/, 2/ a 3/ zamieta.

V. Žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% zo súdom priznaného plnenia s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ sa žalobou doručenou Okresnému súdu Žilina dňa 03.04.2025 domáhali voči žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy, každý vo výške 25.000,-eur a náhrady trov konania.

2. Žalobcovia žalobu skutkovo odôvodnil tým, že dňa 05.05.2023 okolo 20:45 hod. došlo na ceste I/11 v km 428,7 k dopravnej nehode, pri ktorej vodič H. I. viedol v smere od D. J. K. osobné motorové vozidlo A., EČV: L. E. XX rýchlosťou cca 64 km/h (rýchlosťou, ktorá bola vyššia ako bola pre daný úsek povolená rýchlosť 50 km/h), kde v katastri obce L. I. na vyznačenom a osvetlenom priechode pre chodcov nedal prednosť chodcovi M. B., ktorý kráčal po prechode z pohľadu vodiča zľava doprava, tohto pravou prednou časťou vozidla zachytil, v dôsledku čoho bol chodec odhodený vpravo do priekopy, pričom chodcovi spôsobil zranenia, ktorým pri prevoze do nemocnice podľahol (o 21:48 hod.). V čase dopravnej nehody malo predmetné motorové vozidlo A., EČV: L. E. XX uzatvorené povinné zmluvné

poistenie u žalovaného. Len pre úplnosť žalobcovia uvádzajú, že v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov v zmysle ust. § 427 Občianskeho zákonník ide o zodpovednosť objektívnu, t.j. bez ohľadu na zavinenie. Nie je preto potrebné, aby bola v tomto prípade vyslovená v trestnom konaní vina vodiča, resp. táto nie je podmienkou vzniku zodpovednosti za škodu. Z uvedeného a priebehu dopravnej nehody je zároveň jednoznačné, že k usmrteniu došlo výlučne v súvislosti prevádzkou motorového vozidla A., EČV: L. E. XX poisteného u žalovaného. K vzájomným vzťahom medzi žalobcami a zosnulým M. B. uvádzajú žalobcovia nasledovné: M. B. zdieľal spoločnú domácnosť s matkou jeho maloletých detí (žalobcov) takmer 10 rokov. Zosnulý a matka detí neboli zosobášení, ale boli dlhoročnými partnermi, ktorí si založili vlastnú rodinu. Počas ich spoločného vzťahu sa im narodili 3 deti - žalobcovia. Celá rodina bývala v prenajatom byte v L. I. a obaja rodiča sa podieľali na chode domácnosti osobne, ako aj finančne. Rodičia od malička žalobcov spoločne vychovávali, starali sa o nich a trávili spoločné chvíle ako štandardná rodina. V roku 2018 si M. B. a matka žalobcov prestali rozumieť, v dôsledku čoho sa matka spolu so žalobcami odsťahovala k svojej babke do D. (17 km od L. I.). V tomto čase maloleté deti boli vo veku 6, 4 a 2 roky. Uvedená skutočnosť však nemala žiaden vplyv na vzťah žalobcov a ich zosnulého otca, ktorý bol so svojimi deťmi v pravidelnom kontakte, a keď netrávili čas osobne, tak si spolu aspoň zatelefonovali. Zosnulý M. B. bol pritom otcom, ktorý sa o deti vedel riadne postarať a aj napriek ukončeniu vzťahu s ich matkou bol stále ich otcom. V roku 2023 žalobcovia o svojho otca nenávratne prišli pri tragickej dopravnej nehode. V čase jeho úmrtia mali jeho maloleté deti 11, 9 a 7 rokov. Žalobcovia za účelom podrobnejšieho opísania ich vzájomných vzťahov a vplyvu tragickej dopravnej nehody na ich súkromný a rodinný život navrhujú, aby za týmto účelom bol vypočutý zákonný zástupca žalobcov ich matka A. G.. V dôsledku dopravnej nehody došlo u žalobcov k nenávratnej deštrukcii ich medziľudských vzťahov tvoriacich základ súkromného a rodinného života žalobcov. Náhla a neočakávaná strata veľmi blízkej osoby žalobcov - otca predstavuje pritom taký zásah do rodinného a súkromného života žalobcov, ktorý je trvalý a neodvrátiteľný. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na súkromie a rodinný život. Právo na súkromie zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami. Obzvlášť v citovej oblasti, aby fyzická osoba mohla rozvíjať vlastnú osobnosť. Smrť ako absolútna strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti, pričom spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie. V prípade fungujúcej rodiny má za následok dlhotrvajúcu nemožnosť vyrovnať sa so stratou blízkeho človeka. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na rodinný život fyzickej osoby. Najvyšší súd SR sa v rámci rozhodovacej praxe zaoberal otázkou, či smrť rodinných príslušníkov fyzickej osoby pri dopravnej nehode je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život. Najvyšší súd uplatňuje jednotný názor, podľa ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami. Konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny je neoprávneným zásahom do osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Najvyšší súd SR k danej problematike: v rozsudku zo dňa 27.10.2010 sp. zn. 1Cdo 77/2009 označil za správny právny záver súdov nižšieho stupňa, že do osobnostných práv oprávnených osôb bolo zasiahnuté zavinením dopravnej nehody, pri ktorej zahynul ich blízky príbuzný (syn a brat); v rozsudku zo dňa 17.02.2011 sp. zn. 5 Cdo 265/2009 súd uviedol, že „ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou“; v rozhodnutí zo dňa 20.04.2011 sp. zn. 4Cdo 168/2009 súd konštatoval existenciu neoprávneného zásahu do práva na súkromie a rodinný život, ktorý bol spôsobený usmrtením blízkeho rodinného príslušníka pri dopravnej nehode; v rozsudku zo dňa 27.11.2012 sp. zn. 2Cdo 194/2011 súd konštatoval, že zavineným usmrtením chodca pri dopravnej nehode bolo zasiahnuté do práva na súkromie a rodinný život jeho blízkej príbuznej. Uvedené rozhodnutia potvrdzujú, že v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR sa uplatňuje jednotný názor, v zmysle ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ust. § 11 Občianskeho zákonníka, je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. V tejto súvislosti poukazujú žalobcovia aj na najnovšie rozhodnutie

Najvyššieho súdu SR uznesenie NS SR zo dňa 02.02.2022 sp. zn. 9Cdo/87/2021, podľa ktorého: „.medzi dopravnou nehodou s následkom smrti blízkej osoby a zásahom do osobnostných práv pozostalých je daná priama príčinná súvislosť ako zákonný predpoklad zodpovednosti poisťovne za škodu, a teda, že sa odvolací súd svojím právnym záverom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu., ďalej súd konštatuje, že „dopravná nehoda s následkom smrti blízkej osoby predstavuje priamu a hlavnú príčinu zásahu do osobnostných práv pozostalých, nejde teda len o druhotný, sprostredkovaný zásah, ako to tvrdí žalovaná. Iný záver ani nemožno prijať, pretože ak je existencia priamej príčinnej súvislosti jedným zo zákonných predpokladov úspešného uplatnenia nemajetkovej ujmy žalobcov v spore, dovolací súd by v týchto prípadoch nemohol dospieť k už konštantne judikovanému záveru o pasívnej legitimácii poisťovní v prípadoch náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých následkom smrti blízkej osoby pri dopravnej nehode, ak by zaujal právny názor, že ide len o subsidiárny, nepriamy následok poistnej udalosti, t.j. dospel by k záveru o neexistencii priamej príčinnej súvislosti.“ Dňa 11.10.2016 bolo prijaté prelomové uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 ohľadne nemajetkovej ujmy vo vzťahu k povinnému zmluvnému poisteniu: pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti s cieľom maximálne možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej úniovej regulácie. Ústavný súd SR konštatoval nevyhnutnosť eurokonformného výkladu pojmu škoda na zdraví podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení. Povinné zmluvné poistenie má v zmysle záveru Ústavného súdu pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Podľa uznesenia NS SR sp. zn. 6MCdo 1/2016 zo dňa 31.07.2017 škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Najvyšší súd potvrdil právne závery Ústavného súdu SR. Podľa Najvyššieho súdu SR, ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvencie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožiteľná. Pri výklade pojmu škoda pre účely povinného zmluvného poistenia vychádzal Najvyšší súd SR z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu. Najvyšší súd SR skonštatoval, že v spore o náhradu nemajetkovej ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Podľa ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Podľa rozsudku NS SR sp. zn. 1Cdo 89/97 samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení tejto výšky súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Pri určení konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovia okrem konkrétnych okolností zohľadňujúcich ich vzájomný vzťah so zosnulým M. B., vychádzali aj z výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú priznávajú krajské súdy oprávneným pozostalým osobám za smrť blízkej osoby pri dopravnej nehode, pričom všetci žalobcovia boli v čase dopravnej nehody ešte maloletí. Prehľad rozhodnutí predkladajú žalobcovia v prílohe. Žalobcovia poukazujú na nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 288/2017 zo dňa 05.12.2017, podľa ktorého „pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady“. Žalobcovia zároveň poukazujú na rozhodnutie NS ČR zo dňa 19.09.2018 sp. zn. 25Cdo 894/2018, v ktorom sa súd vysporiadal s tým, že sa v Českej republike už neuplatňuje paušálna náhrada nemajetkovej ujmy a zdôrazňuje, že treba, aby výška náhrady nemajetkovej ujmy zohľadnila ekonomický vývoj spoločnosti. Najvyšší súd ČR určil základnú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 násobku priemernej hrubej mzdy pre najbližšie osoby (manžel, rodičia, deti) s tým, že základná suma by mala byť modifikovaná s ohľadom na špecifické okolnosti na strane poškodeného a škodcu len rádovo v desiatkach percentách. V roku 2022 (rok predchádzajúci dopravnej nehode) bola priemerná mesačná mzda v hospodárstve SR vo výške 1.304,-eur a teda v zmysle uvedeného rozhodnutia by mala základná čiastka náhrady nemajetkovej ujmy predstavovať sumu vo výške 26.080,-eur.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 29.05.2025 uviedol, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva, považuje ho za nedôvodný, nepreukázaný. V žalobe nie sú uvedené rozhodujúce skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom. Podanou žalobou žalobcovia nevymedzili rozhodujúce skutočnosti v takom rozsahu a kvalite, ktorá umožňuje jednoznačnú individualizáciu a nezameniteľnosť skutkovej stránky predmetnej právnej veci. Zdôrazňujeme, že predmetom konania je osobnostné právo, ktoré sa týka konkrétnej fyzickej osoby a jej prežívania vzťahu a intenzity zásahu jej vlastnými zmyslami a pocitmi, čo v podanej žalobe absentuje. Odkazy za údajný usporiadaný život žalobcov so zosnulým a dobré vzťahy nepostačuje na vyvodenie záveru o dôvodnosti uplatneného nároku nemajetkovej ujmy v peniazoch a rovnako tieto skutočnosti nepreukazujú, či naozaj bolo žalobcom úmrtím nebohého skutočne zasiahnuté do ich osobnostných práv. Úvodom žalovaný vyjadruje ľútosť. Nie je v záujme žalovaného dehonestovať žalobcov a daný skutkový stav, jediným cieľom je ochrana práv a oprávnených záujmov žalovaného, kedy aj napriek citlivosti daného sporu je potrebné sa dôsledne riadiť právnym hodnotením veci pre spravodlivé rozhodnutie vo veci. Aj napriek situácii, kedy legislatíva výšku náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných obete dopravnej nehody explicitne nerieši, ani nelimituje a ponecháva ju výlučne na voľnej úvahe všeobecných súdov, je potrebné skúmať kritéria, od ktorých sa následne samotná výška nemajetkovej ujmy má odvíjať. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy určuje súd, ale s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobcovia si môžu uplatniť v zásade akúkoľvek výšku, avšak musia svoj nárok dôsledne odôvodniť, preukázať, majú za to, že žalobcovia túto skutočnosť doposiaľ nepreukázali. Súdna prax prijala zásadné kritéria, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Tieto kritéria sa rozdeľujú na kritéria na strane žalobcov (tých, do ktorých práv sa zasiahlo), kedy ide najmä 1/ intenzitu vzťahu žalobcov so zomrelým; 2/ vek zomrelého a pozostalých, ako aj existenčná závislosť na nebohom; 3/ morálne zadosťučinenie, a na strane pôvodcu zásahu, vinníka dopravnej nehody, kedy je potrebné zohľadniť najmä postoj pôvodcu zásahu (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie); dopad udalosti do sféry pôvodcu zásahu; majetkové pomery pôvodcu zásahu. Uvedenými kritériami sa musí súd pre prijatie správneho a právne udržateľného rozsudku zaoberať. Z podanej žaloby nie je dostatočné preukázaná citová väzba vo vzťahu k uplatňovanému nároku. Žalobcovia nepreukazujú jedinečnosť vzťahu medzi zosnulým ako otcom. Žalobcovia nedokázali preukázať zásah do práva na súkromie, ktorý by odôvodňoval poskytnutie satisfakcie vo forme peňažnej náhrady. Podľa názoru žalovaného nestačí iba predpoklad existencie citovej väzby a odkaz na príbuzenský vzťah, ktorý by svojou intenzitou prekračoval rámce bežných rodinných väzieb. Okruh oprávnených subjektov nemožno automaticky odvodzovať z titulu „blízkej osoby“/„rodinného príslušníka“, ale je potrebné skúmať blízkosť vzájomného vzťahu, úzku citovú väzbu, nie v zmysle biologického príbuzenstva, ale na základe skutočného vzťahu blízkosti medzi žalobcami a zosnulým. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné sa zamerať aj na samotný dopad škodovej udalosti do psychickej sféry na strane pôvodcu zásahu, jeho postoj k samotnej dopravnej nehode, úmysel, resp. forma a miera zavinenia, trestný postih, snahu o nápravu, oľutovanie, ospravedlnenie sa. Z rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 31.01.2024 vyplýva, že obvinený/pôvodca zásahu bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere troch rokov s tým, že bol výkon podmienečne odložený, avšak nevedia, či bolo rozhodnutie právoplatné alebo sa pôvodca zásahu odvolal. Zároveň nie je zrejmé, ako sa postavil pôvodca zásahu k spôsobenej ujme, či prejavil ľútosť, prípadne sa ospravedlnil poškodeným, čo sú podľa názoru žalovaného podstatné skutočnosti, ktoré je potrebné skúmať pre spravodlivé rozhodnutie v prípade náhrady nemajetkovej ujmy. Navrhujú vykonať dôkaz, pripojiť a oboznámiť sa s obsahom trestného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 48T/1/2024 obžalovaného H. I.. Zároveň je v rámci trestného spisu potrebné skúmať, či nedošlo k ujme aj samotným zavineným zosnulého. Ak došlo ku škode aj zavinením samotného zosnulého, bolo by potrebné prihliadnuť v rámci rozhodnutia aj na takúto spoluúčasť. Je nesporné, že súd prihliada aj na to, či pozostalí boli alebo neboli morálne uspokojení v podobe odsúdenia páchateľa za trestný čin alebo poskytnutím ospravedlnenia. Základným princípom nemajetkovej ujmy a jej odškodnenia v peniazoch, je princíp primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť dôsledky neoprávneného zásahu umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala spravodlivé zadosťučinenie pozostalých. Poukazujú na ust. § 13 Občianskeho zákonníka. Z textácie vyplýva, že finančná náhrada je až posledným spôsobom náhrady v prípadoch, ak nepostačuje morálne zadosťučinenie, ktorým je najmä ospravedlnenie alebo samotné prejednanie veci a odsúdenie osoby, ktorá zásah spôsobila. Pri nemajetkovej ujme je rozhodné dať možnosť tomu, kto zasiahol do práva, aby prejavil ľútosť a ospravedlnil sa, čo v konečnom dôsledku môže mať dopad aj na samotnú výšku priznanej nemajetkovej ujmy. Poslaním inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy nie je získanie majetkového prospechu, ale poskytnutie zadosťučinenia rôznymi

formami; náhrada v peniazoch je na mieste až v tom momente, pokiaľ nepostačuje ospravedlnenie, resp. iné primárne formy zadosťučinenia. Náhrada v peniazoch tvorí aj historicky len nadstavbu morálneho zadosťučinenia a v žiadnom prípade nesmie slúžiť ako majetkový prospech toho komu sa do práv zasiahlo. V kontexte uvedeného zdôrazňujú, že súdy jednoznačne považujú aj odsúdenie pôvodcu zásahu za formu satisfakcie, ktorá sa musí prejaviť na priznanej nemajetkovej ujme, resp. jej nepriznaní ako doplnku poskytnutej satisfakcie, poukazujú na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/441/2016 zo dňa 28.06.2017. Pre priznanie samotnej nemajetkovej ujmy sú rozhodujúce pomery pôvodcu zásahu ako osoby, ktorá do práv žalobcu zasiahla a „pretrhla“ vzťah medzi žalobcami a nebohým nezvratným zásahom. Preto je potrebné skúmať osobu pôvodcu zásahu a najmä jeho majetkové pomery a nie pomery žalovaného v postavení poisťovateľa. Prípadná priznaná náhrada na nemajetkovú ujmu pre žalobcov nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a nemôže pôsobiť likvidačná na pôvodcu zásahu. Nie sú rozhodujúce pomery poisťovateľa/žalovaného, pretože ten nijako do práv žalobcov nezasiahol a zákon mu nedáva legislatívne možnosti zmiernenia následkov smrti poškodeného ospravedlnením sa, prejednaním veci a pod. Pre predmetné konanie sú rozhodné aj samotné okolnosti dopravnej nehody, a to najmä miera zavinenia vodiča, ale prípadne aj samotného zosnulého. Okolnosti dopravnej nehody musia byť vždy zisťované nielen na strane pôvodcu zásahu, ale aj na strane postihnutej osoby, zosnulého. Zohľadniť spoluzavinenie zosnulého je tak nutné i v prípade rozhodovania súdu o nemajetkovej ujme. Napriek uvedenému, považujú výšku uplatneného nároku žalobcami za neprimerane vysokú, najmä s poukazom na tú skutočnosť, že výška priznávanej nemajetkovej ujmy v prípadoch, kedy je preukázaná intenzita vzťahu medzi pozostalými a nebohým sa pohybuje rámcovo v nižším sumách ako v tej, ktorú si uplatňujú. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv fyzickej osoby, patrí stále iba tej, ktorej konkrétnej fyzickej osobe, ktorá je povinná tento zásah preukázať. V zmysle uvedeného si dovoľujú poukázať na rozhodovaciu prax súdov (spoluzavinenia nebohého na následkoch): rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.01.2019 sp. zn. 9Co/246/2018: usmrtenie otca rodiny pri autonehode, manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 11.000,-eur, neplnoletým synom, žijúcim s nebohým otcom v jednej domácnosti náhrada po 7.000,-eur; rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/61/2018: usmrtenie matky rodiny pri autonehode, manželovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 12.000,-eur, trom maloletým deťom náhrada po 7.000,-eur. Pri určovaní výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadňovať aj legislatívu upravujúcu obdobné nároky. V Slovenskom právnom poriadku nie je zákonom upravené právo pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade smrti blízkej osoby, z toho dôvodu je potrebné zohľadňovať existujúcu právnu úpravu pokrývajúcu otázku, ktorá je predmetnému nároku čo možno najpodobnejšia. Takou právnou úpravou je zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov. Nakoľko k smrti nebohého došlo v roku 2023 a minimálna mzda bola v danom roku v sume 700,-eur, ak by k úmrtiu nebohého došlo v dôsledku trestného činu nárok poškodených by predstavoval sumu 17.500,-eur. Žalobcovia by tak mali súhrne nárok najviac na sumu 35.000,-eur. Poukazujú na rozhodnutie Krajského súdu Košice sp. zn. 5Co/121/2022 zo dňa 15.06.2023: „súd prvej inštancie pochybil, pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy súd neprihliadol na zákonné kritéria vyplývajúce zo zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Obdobné konštatoval aj NS SR v uznesení sp. zn. 6MCdo/15/2012 zo dňa 30.09.2013: „použitie voľnej úvahy nemôže byť ľubovôľou súdu, ale treba ho použiť˘ v kontexte s inými hmotnoprávnymi ustanoveniami, ktoré´ upravujú´ odškodnenie a spôsob jeho výpočtu vyplýva priamo zo zákona. Poukázal pritom na § 5 ods. 1 zákona č. 215/2006 Z.z. Žalobcovia opomínajú odlišnosť relevantnej právnej úpravy v Slovenskej a Českej republike. Je nepochybné, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov, najmä práva na rodinný život. Povinnosťou žalobcov bolo opísať, preukázať, že intenzita ich vzájomných vzťahov a väzieb s nebohým svojou výnimočnosťou presiahla rámec bežného štandardu vzťahu rodič a dieťa/deti. Navrhujú žalobu zamietnuť.

4. Žalobcovia vo vyjadrení zo dňa 14.06.2025 k vyjadreniu žalovaného uviedli, že predkladajú vyjadrenie v rozsahu: a) intenzita vzťahu žalobcov k zosnulému, b) morálne zadosťučinenie (ospravedlnenie, odsúdenie) vo vzťahu k závažnosti ujmy, c) majetkové pomery pôvodcu zásahu, d) primeraná náhrada nemajetkovej ujmy (maloleté dieťa vek + existenčná závislosť), e) limitácia náhrady nemajetkovej ujmy (zákon o obetiach trestných činov), f) analýza súdnych rozhodnutí KS Žilina uvádzaných žalovaným. Individualizácia vzťahu žalobcov k zosnulému a dopad jeho pretrhnutia do ich osobnostných práv bude preukázaný v rámci dokazovania po nariadení pojednávania výsluchom matky - zákonného zástupcu maloletých detí. Žalobcovia dodávajú, že je takmer nemožné v rámci žaloby popísať každú jednu maličkosť v živote žalobcov a podrobnejší obraz o svojom jedinečnom vzťahu k zosnulému detailne poskytnú súdu žalobcovia (konkrétne zákonný zástupca žalobcov) priamo na pojednávaní s

dostatočným priestorom popísať akékoľvek detaily a rozhodujúce okamihy z ich spoločného rodinného a súkromného života so zosnulým, kedy si súd vytvorí obraz priamo z autentickej výpovede. Zároveň žalobcovia predkladajú súdu spoločné fotografie so zosnulým. Morálne zadosťučinenie - žalobcovia predkladajú ustálenú judikatúru krajských súdov (KS Trnava, KS Trenčín, KS Žilina, KS Prešov) vrátane Krajského súdu Žilina ako nadriadeného súdu, z ktorých je zrejmé, že v prípade úmrtia (nereparovateľný a trvalý zásah do práva na rodinný život) žiadna morálna satisfakcia, či už v podobe ospravedlnenia zo strany pôvodcu neoprávneného zásahu, ani odsúdenie páchateľa v trestnom konaní nie je dostatočnou satisfakciou pre pozostalých. Vyslovenie ľútosti v akejkoľvek forme je tiež považované len za elementárny prejav slušnosti, bez adekvátneho vplyvu na výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo 265/2009). Jedinou formou kompenzácie pozostalých v prípade úmrtia je primeraná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch: Krajský súd v Trnave v rozsudku sp. zn. 26Co/39/2017 z 27.02.2018 uviedol, že „náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch môže súd podľa § 13ods. 2 OZ priznať vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca. Dôvody priznania náhrady (značné zníženie dôstojnosti fyzickej osoby v značnej miere alebo jej vážnosti v spoločnosti) sú uvedené len demonštratívne, zákon tu stanovuje jedinú podmienku priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá je splnená vtedy, keď sa materiálne zadosťučinenie nezdá postačujúce. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej náhrady v peniazoch je potom vždy existencia závažnej ujmy. Za takú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo intenzitu zásahu jeho trvania alebo dopad alebo dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a v čase podobne vnímala aj každá iná fyzická osoba (R 53/2010). Krajský súd Žilina sp. zn. 8Co/91/2021 v spojení s rozsudkom OS Žilina č.k. 17C/74/2019-133 zo dňa 07.12.2020 konštatoval: „zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti pozostalého, že môže byť len kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť, či vážnosť v spoločnosti. Strata blízkej osoby je pre väčšinou ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť. Úmrtie blízkej osoby je za každých okolností traumatizujúcou skutočnosťou, ktorá má negatívny vplyv na pozostalých. Tento vplyv sa prejavuje u každej osoby rozdielne v závislosti od individuality jednotlivca, môže byť viditeľný navonok, ale aj skrytý vo vnútri. Každý človek smúti za svojimi blízkymi inak. Samotný smútok nad stratou zomrelej osoby je však sám o sebe v prvom rade následkom straty blízkeho človeka.“ Krajský súd Žilina rozsudkom zo dňa 17.12.2021 sp. zn. 8Co/91/2021 k trestnému stíhaniu vodiča a jeho ospravedlnenie pozostalým ako prostriedku ochrany pred neoprávneným zásahom do rodinného života konštatoval: „z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že ohľadom navrhnutého dôkazu dospel k presvedčeniu, že samotné trestné stíhanie vodiča žalovaného a ani prípadné ospravedlnenie žalovaných v priebehu občianskoprávneho konania nie je dostatočnou satisfakciou, ktorá by mohla reparovať následky tohto zásahu v súkromnom živote žalobcov. Výsluch považoval preto za nadbytočný a z vykonaného dokazovania mal pre svoje rozhodnutie vo veci dostatok iných dôkazov. Odvolací súd sa s týmto konštatovaním okresného súdu stotožnil a nevykonanie dôkazu nepovažoval za vadu konania aj s poukazom na to, že nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhované dôkazy.“ Krajský súd Trenčín rozsudkom zo dňa 09.10.2019 sp. zn. 19Co/71/2019 konštatoval: „z cit. § 13 OZ vyplýva, že ak môže byť vzniknutá nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, poskytnutie príslušnej morálnej satisfakcie treba uprednostniť. Len v tých prípadoch, kde došlo k porušeniu osobnostných práv v značnej miere a kde intenzita tohto zásahu nie je primerane napraviteľná inými právnymi prostriedkami, treba považovať za opodstatnené a spravodlivé priznanie zadosťučinenia v peniazoch.“ Krajský súd Trenčín rozsudkom zo dňa 04.08.2021 sp. zn. 5Co/6/2021 konštatoval: „pokiaľ vychádzame zo závažnosti vzniknutej ujmy v prípade usmrtenia osoby blízkej je vnímaná intenzita nepriaznivého následku ako objektívne veľmi vysoká, pretože sa jedná o následok nereparovateľný, obsahujúci prvok nečakanosti. Zároveň je potrebné zohľadniť celkovú dobu pôsobenia nepriaznivého následku zásahu do osobnostných práv pozostalých, ktorá je značne dlhá aj keď časovo presnejšie bližšie neurčiteľná.“ Krajský súd Prešov sp. zn. 21Co/165/2017 rozsudkom zo dňa 25.09.2018 konštatoval: „pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné brať do úvahy hlavne závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Smrť ako absolútna a nenahraditeľná strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti, pričom spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie a v prípade fungujúcej rodiny má za následok dlhotrvajúcu nemožnosť vyrovnať sa so stratou blízkeho človeka napriek plynutiu času.“ Majetkové pomery pôvodcu zásahu - žalobcovia poukazujú na judikatúru krajských súdov (KS Nitra, KS Trenčín, KS Prešov, KS Banská Bystrica), z ktorej je zrejmé, že majetkové pomery pôvodcu

zásahu sú irelevantné, nakoľko účastníkom konania na strane žalovaného je poisťovňa a nie samotný pôvodca neoprávneného zásahu: rozsudok NS ČR sp. zn. 25 Cdo 894/2018-239, Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 6MCdo 1/2016 zo dňa 31.07.2017 konštatuje: „ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvencie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožiteľná.“ Krajský súd Prešov v rozsudku zo dňa 27.01.2022 sp. zn. 5Co/2/2021 konštatuje: „žalovaný zároveň namietal, že v súvislosti s osobou vodiča pri priznávaní nároku na nemajetkovú ujmu je dôležitý aj dopad do jeho sféry, a to aj do jeho majetkovej sféry. Teda aj poisťovňa vodiča by mala zaplatiť iba toľko, koľko je schopný uniesť ekonomicky aj samotný vodič, ktorý zapríčinil dopravnú nehodu.. V tejto súvislosti odvolací súd vyslovuje názor, že prihliadať k majetkovým pomerom vodiča v prípade, že žalovaným je poisťovňa, nezodpovedá pravidlám logického myslenia. Iba v prípade, že by žalovaným bol vodič, táto otázka by bola dôležitá a zároveň iba v takých prípadoch bola predmetom preskúmania najvyššími súdnymi inštitúciami, či už Najvyšším súdom Slovenskej republiky alebo Ústavným súdom.“ Krajský súd Prešov v rozsudku sp. zn. 24Co/1/2020 zo dňa 30.09.2021 konštatoval: „majetkové pomeru škodcu sú pri posúdení výšky náhrady irelevantné vzhľadom tomu, že škodca bol v čase dopravnej nehody poistený a plnenie tejto škodovej udalosti je kryté z povinného zmluvného poistenia.“ Krajský súd Nitra sp. zn. 8Co/31/2020 uviedol: čo sa týka skúmania a zohľadňovania majetkových pomerov zaviazaných žalovaných mal odvolací súd za to, že (osobné a) majetkové pomery by boli právne významnými len pri rozhodovaní voči žalovanému v 1. rade samostatne žalovanému (ak by neplatila výnimka v § 420 ods. 2 OZ), nakoľko (v zmysle § 450 OZ) len u fyzických osôb možno vzhľadom k nim náhradu škody primerane znížiť (v rámci dôvodov hodných osobitného zreteľa); pre absenciu zákonných ustanovení ich zohľadnenia (a vzhľadom k zákonným dôvodom ich zodpovednosti) potom táto odvolacia námietka žalovaného v 2. rade je dôvodná. Krajský súd Trenčín v rozsudku sp. zn. 5Co/6/2021 zo dňa 04.08.2021 konštatoval (poznámka KS priznal 90.000,-eur nemajetkovú ujmu 30.000,-eur manželke a 3 x 20.000,-eur maloletým deťom): „žalovaný pri svojej obrane tiež poukazoval na potrebu zohľadnenia okolností na strane vodiča, najmä jeho majetkových pomerov, pri rozhodovaní o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. K tejto obrane žalovaného súd prvej inštancie správne uviedol, že majetkové pomery pôvodcu zásahu je potrebné vnímať len ako výnimočný nástroj na zmiernenie prílišnej tvrdosti, resp. zjavnej neprimeranosti. Určite nemôže byť daná priama úmera medzi rozsahom majetku pôvodcu zásahu a výškou náhrady. Právo na súkromie a rodinný život je totiž vyššou hodnotou než právo na ochranu majetku škodcu. Majetkové pomery môže byť korektívom na elimináciu premrštených či neúnosne vysokých nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy, o ktorý prípad sa v tomto konaní nejedná, keďže náhrada nemajetkovej ujmy bola žalobkyňami aj podľa názoru odvolacieho súdu uplatnená primerane.“ Krajský súd Banská Bystrica sp. zn. 13Co/954/2014 rozsudkom zo dňa 16.12.2014: „k poslednej námietke o nepriaznivej majetkovej situácie odporcu postačí dodať, že táto nemôže mať zásadný vplyv pri rozhodovaní o priznaní výšky nemajetkovej ujmy. Nepriaznivá majetková situácia osoby, ktorá má hradiť nemajetkovú ujmu v peniazoch sa však môže prejaviť pri exekúcii vo forme nedobytnosti pohľadávky.“ Primeraná náhrada nemajetkovej ujmy: maloleté deti vek - žalobcovia v čase úmrtia svojho biologického otca boli vo veku 11 rokov, 10 rokov a 8 rokov. Súd pri určení výšku náhrady nemajetkovej ujmy má zohľadniť ústavnoprávne kritéria ako - vek maloletých detí a ich finančnú a existenčnú závislosť od otca. Vo všeobecnosti dieťa nemá vlastné príjmy ani prostriedky na zabezpečenie svojich základných životných potrieb (strava, bývanie, oblečenie, vzdelanie, zdravotná starostlivosť a pod.), a preto je existenciálne aj finančne odkázané na svojich rodičov, v tomto prípade konkrétne na zosnulého otca. Vzhľadom na hmotnú závislosť maloletého dieťaťa na zosnulom (oproti plnoletému dieťaťu), nízky vek maloletých detí, je odôvodnené, aby náhrada nemajetkovej ujmy u maloletého dieťaťa bola prirodzene vyššia ako u plnoletého dieťaťa, ktoré má už založenú vlastnú rodinu a nie je finančne, hmotne či inak odkázané na biologického rodiča, a pri ktorom už biologický rodič splnil svoju výchovnú funkciu. Žalobcovia poukazujú na nález Ústavného súdu SR č. 288/2017 zo dňa 05.12.2017. Žalobcovia uvádzajú výšku náhrady pre maloleté deti priznanú krajskými súdmi, vrátane rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, ktorý priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 23.000,-eur dieťaťu počatému (nenarodenému) v čase dopravnej nehody a narodenému až po úmrtí biologického otca. Z predmetných rozhodnutí je zrejmé, že minimálna výška náhrady nemajetkovej ujmy pre maloleté dieťa bola priznaná na úrovni 15.000,-eur, následne bola priznávaná na úrovni 20.000,-eur pre maloleté dieťa a priemerná výška nemajetkovej ujmy pre maloleté dieťa je na úrovni 23.000,-eur, počaté (nenarodené) dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 23.000,-eur, 1,5 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15.000,-eur, 2 ročné dieťa - priznaná

náhrada nemajetkovej ujmy 20.000,-eur, 3 ročné dieťa s družkou - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 15.000,-eur, 3 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000,-eur, 4 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000,-eur, 4 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 26.000,-eur, 4 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 40.000,-eur, 5 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000,-eur, 6 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000,-eur, 8 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000,-eur, 11 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000,-eur, 12 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000,-eur, 13 ročné dieťa - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 20.000,- eur. Uvedené rozhodnutia krajských súdov zohľadňujú ústavnoprávne kritéria pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy ustálené nálezom Ústavného súdu ČR z 22.12.2015 sp. zn. I. ÚS 2844/14. Kritériami, ktoré súdy štandardne pri určení primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy zohľadňujú pri maloletej osobe je práve vek zomrelého a (maloletých) pozostalých ako aj otázka hmotnej závislosti (maloletého) pozostalého na usmrtenej osobe. Žalobcovia majú za to, že uvedená vzorka súdnych rozhodnutú na úrovní krajského súdu môže byť nápomocným vodíkom pre konajúci súd pri určení primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy pre maloleté dieťa: Krajský súd v Žiline, sp. zn. 8Co/264/2013 potvrdil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7C/256/2011, priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,-eur manželke vo vysokom štádiu (8.mesiaci) tehotenstva, počatému maloletému dieťaťu vo výške 23.000,-eur za usmrtenie otca, vo výške 10.000,-eur každému z rodičov, ktorí prišli o najstaršieho syna (majú ďalších 2 synov). Manželstvo trvalo 6 rokov. V čase tragickej udalosti mala maloletá žalobkyňa právnu subjektivitu podmienenú, ktorá podmienka bola naplnená jej narodením. Súd konštatoval: „najväčšiu ujmu utrpela maloletá žalobkyňa definitívnou stratou možnosti viesť rodinný život zo svojim otcom od narodenia“ a „maloletá žalobkyňa bola od svojho prvého okamihu na svete definitívne ochudobnená o možnosť vidieť, spoznať svojho vlastného otca a rozvíjať celoživotný vzťah dieťaťa a biologického rodiča, ktorý je nenahraditeľný. Zásah do jej rodinného života spôsobil destabilitu, zánik úplnej rodiny, v ktorej by bola rástla a bola vychovávaná.“ Krajský súd Bratislava rozsudkom zo dňa 26.07.2023 sp. zn. 7Co/86/2022 potvrdil rozsudok zo dňa 22.02.2022 č.k. 21C/49/2020-155, ktorým bola priznaná pozostalej maloletej vo veku 1,5 roka náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,-eur za usmrtenie matky. Krajský súd Bratislava konštatoval, že prvoinštančný súd pri určení výšky náhrady správne zohľadnil vek maloletej a jej finančnú alebo inú odkázanosť na zomrelú, pokiaľ ide o maloletú dcéru, táto udalosť má pre ňu trvalý následok vo forme straty najdôležitejšieho blízkeho človeka a s tým spojeným hendikepom nielen v detstve a dospievaní, ale aj v neskoršom období života, s ktorým sa bude musieť vysporiadať; Krajský súd Nitra rozsudkom zo dňa 08.07.2020 sp. zn. 25Co/170/2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 26.04.2019 sp. zn. 13C/175/2011-597 určil za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy pre manželku vo výške 15.000,-eur za smrť manžela (manželstvo trvalo 3 roky) a pre maloletú 2. ročnú dcéru náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,-eur. Takto určená náhrada nemajetkovej ujmu bola znížená o 30% spolu zavinenie zosnulého cyklistu (0,86 promile alkoholu v krvi); Krajský súd Nitra sp. zn. 9Co/8/2017 potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Nové Zámky č.k. 9C/121/2011, priznal družke, ktorá zdieľala spoločnú domácnosť so zosnulým náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,-eur za stratu druha, s ktorým družka mali spoločné dieťa a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,-eur 3 ročnej dcérke za stratu biologického otca, zosnulý žil v spoločnej domácnosti s družkou a dcérou; Krajský súd Trenčín rozsudkom zo dňa 04.08.2021 sp. zn. 5Co/6/2021 potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 28C/22/2019, priznal manželke za smrť manžela náhradu nemajetkovej ujmy 30.000,-eur a každému z 3 maloletých detí za smrť otca náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3 x 20.000,-eur, zosnulý manžel mal v čase dopravnej nehody 37 rokov. Maloleté deti v čase úmrtia otca mali 3, 5 a 11 rokov. Manželka nebohého ostala sama ako živiteľka rodiny s troma maloletými deťmi; Krajský súd Prešov sp. zn. 21Co/137/2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Poprad č.k. 9C/45/2011, ktorý priznal manželke náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40.000,-eur za stratu manžela (manželstvo trvalo 25 rokov) a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3 x 20.000,-eur každému plnoletému synovi (ženatý syn s vlastnou rodinou a dvoma deťmi, ženatý syn s vlastnou rodinou a jedným dieťaťom a syn žiak 3. ročníka strednej školy) za stratu otca a 4 ročnému maloletému synovi 40.000,-eur. Odvolací súd sa stotožnil s výškou náhrady nemajetkovej ujmy priznanej súdom prvého stupňa. Krajský súd v Trenčíne v rozsudku zo dňa 26.07.2023 sp. zn. 5Co/103/2022 potvrdil rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 07.07.2022 č.k. 7C/24/2020, ktorý priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 23.000,-eur takmer 18 ročnej plnoletej dcére zosnulého existenčne závislej na otcovi počas vysokoškolského štúdia (z rozvedeného manželstva) a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 26.000,-eur maloletej 4 ročnej dcére (v spoločnej domácnosti žili 2 roky), zosnulý nezdieľal spoločnú domácnosť s uvedenými osobami. Zosnulý v čase dopravnej nehody mal 40 rokov; Krajský súd Bratislava rozhodnutím zo dňa 25.01.2022 sp. zn. 8Co/38/2021 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 16C/53/2019,

priznal manželke náhradu nemajetkovej ujmy 20.000,-eur (manželstvo trvalo 15 rokov) za smrť manžela a každému z maloletých detí (13 rokov a 4 roky) priznal náhradu nemajetkovej ujmy 2 x 20.000,- eur, manželka a deti žili v spoločnej domácnosti so zosnulým, zosnulý manžel mal v čase dopravnej nehody 38 rokov, pozostalá manželka v čase nehody mala 35 rokov; Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 20.12.2023 sp. zn. 11Co/77/2022 potvrdil rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 9C/31/2020-113 z 14.02.2022, priznal 39 ročnej družke náhradu nemajetkovej ujmy 7.500,-eur za smrť 45-ročného druha (spoločné zdieľanie domácnosti 14 rokov) a každému zo 4 maloletých deti (maloleté deti v čase dopravnej nehody mali 12, 11, 8 a 6 rokov) náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur po zohľadnení 50% spolu zavinenia (10% nepripútanie zosnulého bezpečnostným pásom + 40% vedomosť zosnulého, že vodič je pod vplyvom alkoholu. Krajský súd za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy pre maloleté dieťa považoval sumu 20.000,-eur. Žalobcovia poukazujú na aktuálny právny názor Najvyššieho súdu SR vyjadrený v uznesení zo dňa 27.05.2024 sp. zn. 9Cdo/47/2023: „je možné výšku náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých nahrádzanú formou plnenia z povinného zmluvného poistenia obmedziť najvyšším prípustným odškodnením podľa zákona o obetiach?“ Najvyšší súd SR konštatoval: „na vyjadrenie rozsahu a intenzity ujmy, ktorú vyvolali zásahy do týchto oblastí súkromného a rodinného života je nepostačujúce (paušálne) prirovnanie s inými, i keď obdobnými prípadmi a už vôbec nie kategoricky odvíjať výšku nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla od výšky sumy odškodnenia obetí trestných činov určenej zákonom o obetiach.“ Najvyšší súd SR v bode 37.3 sa odvoláva na odbornú spisbu, ktorá považuje určovanie výšky náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody od rozsahu odškodnenia podľa zákona o obetiach za argumentačné tendencie. V odôvodnení uznesenia NS SR sa výslovne uvádza: „odvíjať rýdzo súkromnoprávne nároky od verejnoprávnych predpisov, ktorými na seba štát dobrovoľne preberá záväzok odškodnenia pri najzávažnejších zásahoch do osobnej a telesnej integrity (a ktorého výška závisí výlučne od „nastavených parametrov sociálneho štátu“), nie je presvedčivé, ani spravodlivé. Vzhľadom k verejnoprávnemu charakteru osobitnej regulácie sa nejaví ako vhodné preberať verejnoprávnu konštrukciu odškodňovania do rýdzo súkromnoprávnych vzťahov. Zákonom o obetiach na seba štát preberá záväzok kompenzovať dôsledky spôsobené trestnou činnosťou iných subjektov. V danom prípade pri odškodňovaní pozostalých obetí dopravnej nehody nie sú prítomné také spoločné znaky, ktoré by zdôvodňovali analogickú aplikáciu tejto maximálnej výšky odškodnenia na rýdzo súkromnoprávne vzťahy medzi sekundárnou obeťou a pôvodcom protiprávneho zásahu. Navyše, záväzok štátu uhradiť obetiam trestných činov určitú peňažnú čiastku je len podporným mechanizmom a nevylučuje súkromnoprávny nárok na náhradu voči skutočnému páchateľovi ako pôvodcovi zásahu v rozsahu, v akom nebol pokrytý poskytnutou sumou zo strany štátu. Poškodenej osobe preto zákon o obetiach nebráni uplatniť si zvyšnú sumu náhrady za nemajetkovú ujmu priamo voči porušiteľovi. Považovať tak sumu odškodnenia v zákone o obetiach za akýsi horný limit nemajetkovej ujmy vo všeobecnosti nemožno považovať za správne“. S citovaným právnym názorom sa vec prejednávajúci senát Najvyššieho súdu SR súdu plne stotožnil a na základe neho vyvodzuje, že nie je daný dôvod k analogickej aplikácii ustanovení zákona o obetiach na náhradu za citovú ujmu pozostalých obete dopravnej nehody. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody nie je dôvodné túto náhradu obmedziť najvyšším prípustným odškodnením podľa zákona o obetiach trestných činov (zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, resp. zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov). Ak rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré ako vecne správne potvrdil odvolací súd, vychádza z opačného právneho názoru, je potrebné konštatovať vadu nesprávneho právneho posúdenia veci. Obdobný právny názor vyslovil Najvyšší súd v rozsudku zo dňa 26.08.2024 sp. zn. 7Cdo/103/2023, keď konštatoval „sumarizujúc vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že z relevantného hmotnoprávneho ustanovenia (§ 13 OZ) de lege lata nevyplýva povinnosť posudzovať výšku priznanej nemajetkovej ujmy podľa zákonnej úpravy o odškodňovaní obetí trestných činov a táto povinnosť nevyplýva ani z ustálenej praxe dovolacieho súdu. Žalobcovia ďalej poukazujú na početné rozhodnutia Ústavného súdu SR, ako aj krajských súdov, ktoré by mali byť dostatočným argumentom o nedôvodnosti predmetnej námietky žalovaného: Ústavný súd SR vo svojom náleze č. 754/2016 zakazuje limitovať úvahu súdu o výške náhrady nemajetkovej ujmy inými právnymi predpismi. Krajský súd Nitra sp. zn. 8Co/31/2020 konštatoval: „čo sa týka tejto výšky s ohľadom na odškodňovanie im charakterom najbližších nárokov v zákonnej úprave SR výslovne upravených, pre posúdenie primeranosti z hľadiska nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie, mal odvolací súd za to, že „výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nemuší byť totožná (plne analogická a teda neprevyšujúca) so sumou náhrad, ktoré sa štát rozhodol (sám) poskytovať osobám poškodeným úmyselnými násilnými trestnými činmi (zákon č. 215/2006 Z.z.)“; ďalej Krajský súd v Nitra rozsudok zo dňa 26.09.2019 sp. zn. 9Co/273/2018, Krajský súd

Trnava sp. zn. 9Co/56/2019, Krajský súd Trnava uznesenie zo dňa 21.06.2024 sp. zn. 21Co/16/2023, Krajský súd Žilina sp. zn. 9Co/44/2021 v uznesení zo dňa 24.11.2021 konštatoval: „Občiansky zákonník neustanovuje minimálnu, ani maximálnu hranicu nemajetkovej ujmy a posúdenie jej výšky je závislé od úvahy súdu. Maximálna suma peňažného zadosťučinenia, ktoré súd môže priznať, je ohraničená výškou žalobcami požadovaného zadosťučinenia, ktorá je zrejmá zo žalobného návrhu. Preto úprava odškodňovania obetí trestných činov v zákone č. 274/2017 Z.z., z ktorej pri stanovení výšky náhrady súd prvej inštancie vychádzal, je pre posúdenie veci irelevantná“; Krajský súd v Žiline v rozsudku zo dňa 28.05.2024 sp. zn. 11Co/14/2024 konštatoval: „zatiaľ čo koncepcia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch upravená § 13ods. 3 OZ vychádza z úvahy súdu spočívajúcej v posúdení závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, z ktorých k porušeniu práva došlo, koncepcia odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu prezumovaná zákonom č. 274/2017 Z.z. vychádza z exaktne stanoveného rozsahu odškodnenia obetí násilných trestných činov pri maximálnej možnej sume odškodnenia. Akceptovanie argumentácie žalovaného by malo za následok nepriamu ingerenciu štátu pri určovaní výšky (limitov) nemajetkovej ujmy, keď samotný zákonodarca (tak ako už bolo uvedené) stanovuje podmienky jej priznania a určenia výšky na základe individuálneho posúdenia osobitností toho - ktorého prípadu, a to bez stanovenia osobitných limitov. Nemožno teda vychádzať len z matematického výpočtu stanoveného zákonom č. 274/2017 Z.z. bez vysporiadania sa so zákonnými kritériami majúcimi vplyv na určenie výšky náhrady a v každom prípade je potrebné zohľadniť i atribút primeranosti slúžiaci na dosiahnutie účelu kompenzácie“; ďalej Krajský súd Prešov rozsudok zo dňa 24.11.2020 sp. zn. 19Co/128/2019. Právny zástupca žalovaného sa odvoláva na dve rozhodnutia a to rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 31.01.2019 sp. zn. 9Co/246/2018, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/61/2018 (nedohladateľné na internete), Krajský súd Žilina sp. zn. 9Co/246/2018 potvrdil výšku náhrady nemajetkovej ujmy určenú súdom prvého pre deti vo výške 2 x 7.000,-eur. Analýzou uvedeného súdneho rozhodnutia žalobcovia zistili, že právny zástupca účelovo akosi zabudol uviesť súdu podstatnú skutočnosť a to, že suma 7.000,-eur bola náhrada nemajetkovej ujmy určená súdom pre plnoleté deti, ktoré neboli odkázané na výživu zo strany zosnulého a nie pre maloleté dieťa, navyše Krajský súd limitoval výšku náhrady nemajetkovej ujmy poukazom na ustanovenia zákona č. 215/2006 Z.z. Pokiaľ ide o limitáciu výšky náhrady s poukazom na ustanovenia zákona č. 215/2006 Z.z., toto je je v zjavnom rozpore s aktuálnym právnym názorom NS SR prezentovanom v uznesení NS SR zo dňa 27.05.2024 sp. zn. 9Cdo/47/2023.

5. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 25.07.2025 uviedol, že žalobcovia svoj nárok opierajú o nejednotnú rozhodovaciu činnosť slovenských súdov bez toho, aby nimi uplatnený nárok reálne preukazovali. Žalovaný namieta výsluch matky žalobcov. Podľa názoru žalovaného matka nedokáže vyjadriť prežívanie vzniknutej situácie žalobcov tak, ako to žalobcovia naozaj prežívajú, nakoľko vzniknutú situáciu môže matka žalobcov prežívať citlivejšie a takýto výsluch by mohol byť v plnej miere subjektívnym a nie objektívnym popísaním rozhodných skutočností prežívania u žalobcov. Pre konanie je podstatná aj tá skutočnosť, že od roku 2018 zdieľajú žalobcovia domácnosť výlučne s matkou a nie so zosnulým. Žalobcovia sa so zosnulým iba stretávali (pričom nie je známa intenzita týchto stretnutí), prípadne si telefonovali. Je možné preto usudzovať, že intenzita vzťahu medzi žalobcami a zosnulým nie je, resp. nebola tak intenzívna ako je práve s matkou, s ktorou aj dlhodobo žijú v jednej domácnosti. Ďalej je uvedené, že žalobcovia boli na zosnulom existenčne, ako aj finančne odkázaní. Žalobcovia neprodukujú žiadne skutočnosti, ktoré by takéto tvrdenia preukazovali. Zároveň je však bezpredmetné pre dané konanie, či žalobcovia boli alebo neboli existenčne, resp. finančne odkázaní na zosnulého, nakoľko v danom konaní si žalobcovia uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy a nie pozostalostnú rentu, pri ktorej by táto skutočnosť o finančnej odkázanosti bola rozhodujúca. Zdôrazňujú, že sa neodškodňujú negatívne prežívanie a pocity, ale ujma na osobnostnom práve (emocionálna bolesť či smútok je len vonkajším prejavom utrpenej ujmy). Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to najmä z hľadiska intenzity trvania a rozsahu nepriaznivých následkov. V prípade náhrady nemajetkovej ujmy za usmrtenie ,,príbuzného“ sa nejedná o paušálny nárok, ktorý vznikne automaticky pri preukázaní nejakého právne kvalifikovaného vzťahu k usmrtenému, čo znamená, že na vznik nároku v zmysle § 11 v spojení s § 13 Občianskeho zákonníka je potrebné okrem preukázania jednoznačných objektívnych faktorov (smrť osoby a právne kvalifikovaný vzťah žalobcu k nej) aj preukázanie zásahu do osobnostných práv žalobcu, vo vzťahu ku ktorému je na mieste poskytnúť i primerané finančné zadosťučinenie. Nemožno sa stotožniť s námietkou žalobcov ohľadom aplikácie zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov, rozhodovacia prax súdov nie je jednotná ani v tejto otázke, a preto sa žalovaný v tomto smere opiera o rozhodnutia, na ktoré poukazoval už vo svojom prvotnom vyjadrení, z ktorých

vyplýva, že zákon o OTČ môže slúžiť ako orientačný rámec pre určenie primeranej sumy nemajetkovej ujmy. Žalobcovia bližšie nepopisujú mieru intenzity vzťahu medzi nimi a nebohým, blízkosť a kvalitu ich vzájomného vzťahu, ktorý medzi nimi v čase pred zásahom existoval a ktorý bol náhle pretrhnutý. Priložené fotografie neodôvodňujú intenzitu citových väzieb, keďže je možné predpokladať, že každá rodina disponuje spoločnými fotografiami a bežnou spoločenskou interakciou. Predmetom konania je osobnostné právo, ktoré sa týka konkrétnej fyzickej osoby a jej prežívania vzťahu a intenzity zásahu jej vlastnými zmyslami a pocitmi, čo v žalobe absentuje. V žiadnom prípade nie je cieľom žalovaného znižovať intenzitu vzťahu, ktorý mali žalobcovia s nebohým, avšak aj napriek citlivosti daného sporu je potrebné sa dôsledne riadiť právnym hodnotením veci. Žalovaný poukazuje na rozhodnutia súdov, ktoré preukazujú, že výška nemajetkovej ujmy sa aj v obdobných prípadoch priznáva v nižších sumách: rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 5Co/182/2013 zo dňa 24.09.2014 priznaná náhrada nemajetkovej ujmy maloletým, každému po 10.000,-eur, rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 11C/64/2020 zo dňa 20.07.2021 priznaná náhrada nemajetkovej ujmy maloletému dieťaťu narodenému v roku 2010 vo výške 10.000,-eur a maloletému dieťaťu narodenému v roku 2007 vo výške 15.000,-eur, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/137/2025 zo dňa 25.03.2025 priznaná náhrada nemajetkovej ujmy pozostalým deťom po smrti matky vo výške od 10.000,-eur do 16.000,-eur, rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 5C/312/2014 zo dňa 10.02.2016 priznaná náhrada nemajetkovej ujmy pozostalým v rámci ktorých bolo jedno maloleté dieťa vo výške 5.000,-eur. Žalobcovia sa snažia poukazom na rozhodnutia krajských súdov navodiť dojem, že by majetkové pomery na strane pôvodcu zásahu mali byť irelevantné pre rozhodnutie o výške náhrady nemajetkovej ujmy. S týmto názorom sa žalovaný nedokáže stotožniť, takéto vyjadrenia iba potvrdzujú tú skutočnosť, že podanie žaloby môže byť primárne iniciované v snahe zabezpečiť si majetkový prospech na úkor ekonomicky stabilného subjektu ako je práve žalovaný (poisťovňa). Žalobcovia opomenuli rozšíriť žalobu aj na samotného pôvodcu zásahu, ktorý je práve tým subjektom, ktorý zasiahol do zákonom chránených práv žalobcom. Zo strany žalovaného však ku žiadnemu takémuto zásahu nedošlo. S ohľadom teda na konštantnú judikatúru v otázke pasívnej vecnej legitimácie poisťovní a s poukazom na príslušné ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z. je záväzok poisťovne nahradiť sekundárnej obeti nemajetkovú ujmu záväzkom voči poistenému, teda nie voči sekundárnej obeti, s ktorou poisťovňa ani nie je v právnom vzťahu z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu. Právo sekundárnej obeti uplatniť svoj nárok voči poisťovateľovi je osobitným právom vyplývajúcim z ust. § 15 ods. 1 zákona o PZP. Vo vzťahu k poisťovni ide o špecifické právo sekundárnej obeti na výplatu plnenia za poisteného, pričom nevyhnutným predpokladom povinnosti poisťovateľa nahradiť sekundárnej obeti nemajetkovú ujmu za poisteného škodcu je, že poistený je povinný plniť. Poisťovateľ vykonávajúci povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pri uplatnení nároku sekundárnych obetí na náhradu nemajetkovej ujmy rovnaké právne postavenie ako osoba, ktorá sa zásahu priamo dopustila. Obmedzenie sa na výber žalujúceho subjektu iba na poistiteľa zo strany žalobcov však nemôže mať v konaní za následok opomenutie vysporiadať sa so zásadnými okolnosťami na strane samotného pôvodcu zásahu ako z jedným zo základných kritérií, ktoré sú rozhodujúce pre prípadné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy.

6. Žalovaný v podaní zo dňa 19.08.2025 uviedol, že predkladá nasledovný zoznam listín z trestného spisu sp. zn. 48T/1/2024, ktoré žalovaný žiada vykonať: žiadosť o podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá zo dňa 06.11.2024, č. listu 263, zápisnica o výsluchu obvineného zo dňa 06.09.2023 o 13:00 hod. (prioritne strana 5 zápisnice) č. listu 010 - 012, žiadosť o vrátenie vodičského preukazu zo dňa 05.09.2023, zápisnica o výsluchu znalca zo dňa 09.11.2023 o 13:30 hod. (prioritne strana 4 bod otázka a odpoveď č. 10 zápisnice) č. listu 041-042, znalecký posudok č. XX/XXXX vypracovaný znalcom J. N. H. L., H., č. listu 78. Vzhľadom na obsah listín, ktoré žalovaný požaduje vykonať na pojednávaní si žalovaný opätovne dovoľuje zdôrazniť zásadné kritéria prijaté súdnou praxou Slovenských súdov, ktoré súd musí skúmať a zohľadňovať pre prijatie spravodlivého a zákonného rozhodnutia vo veci. Podstatnou je skutočnosť spoluviny zosnulého, nakoľko z vykonaného znaleckého posudku č. XX/XXXX je zrejmé, že zosnulý mohol nehode zabrániť, keby sa riadil prevenčnými povinnosťami pri prechádzaní cez prechod pre chodcov určených zákonom č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, konkrétne upravených v ust. § 53 ods. 4 „pred vstupom na vozovku sa chodec musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva, a len čo vstúpi na vozovku, nesmie sa tam bezdôvodne zdržiavať ani zastavovať. To platí na priechode pre chodcov i mimo neho. Chodec nesmie prekonávať zábradlie ani iné zábrany.“ a zároveň aj s prihliadnutím na generálnu prevenčnú povinnosť obsiahnutú v Občianskom zákonníku konkrétne v ust. § 415. Podľa názoru žalovaného, ako aj v zmysle požadovaných listín z trestného spisu, by sa súd mal prioritne vysporiadať s mierou spoluviny zosnulého.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 04.12.2025, na ktorom vec prejednal a rozhodol za prítomnosti zákonného zástupcu maloletých žalobcov, právneho zástupcu žalobcov a právneho zástupcu žalovaného. Súd na pojednávaní vykonal výsluch zákonnej zástupkyne maloletých žalobcov. Zákonná zástupkyňa maloletých žalobcov na pojednávaní uviedla, čo sa týka vzťahu poškodeného a maloletých detí, že všetci žili v spoločnej domácnosti cca 8 rokov spolu. Po roku 2018 sa rozišli kvôli dospeláckym veciam, odišli od seba v mieri, vysvetlila mu situáciu. Otec aj po tomto stále navštevoval deti, navštevoval aj jej starkú, o ktorú sa starala, navštevoval deti, spravidla keď sa dalo. V roku 2019 dokonca aj strážil malú dcéru, keď pracovala, takže bol s nimi sále v kontakte. Čo sa týka Vianoc, narodenín, menín, akýchkoľvek aktivít, bol stále ich súčasťou, nosil darčeky, stretával sa s deťmi. Horšia situácia bola, keď bol covid 2020, stretávali sa vtedy sporadicky, keďže boli aj opatrenia. Deti mali s ním pekný vzťah, volávali si s ním cez messenger, telefonovali s ním. Keď bol on chorý, tak mu volali, on im vyvolával, vzťah mali oni veľmi pekný, a hlavne dcéra. Aj do školy chodil, keď boli privítania do školy, vždy tam bol účastný. Takže aj v škole vedeli o ňom. Aj potom, keď nežili v spoločnej domácnosti tak sa deti stretávali s otcom, pracoval v A. A., tak sa vždy snažili buď po tej práci sa stretnúť alebo cez víkend na tie 2-3 hodiny, boli u neho aj na prázdniny 2018, chodili aj k nemu, nikdy deťom nebránila vzťahu, styku otca s deťmi. Stretávali sa podľa jeho možností, po dohode. Najviac sa stretávali cez víkend, keď mal každý jeden víkend voľný alebo cez robotu, že prišiel napríklad na hodinku aj večer k nim, že porozpráva sa s deťmi aspoň, aby ten kontakt mal. Oni ho niekedy navštevovali aj v práci v A. A., lebo bývajú na F., takže tam bola možnosť stále nejako. Počas covidového obdobia tiež boli v styku, buď si telefonovali alebo cez messenger, volával im aj počas online vyučovania, že či sa učia, ako sa učia, išli napríklad s ním do lesoparku, takto sa aspoň snažili niekde navštíviť alebo pozrieť. Čas strávil s deťmi napríklad väčšinou s chlapcami hrával futbal, chlapci hrali radi futbal, takže s nimi hrával futbal alebo išli na pizzu, na zmrzlinu, s dcérou na hojdačky, ale vždy sa snažil nejaký ten čas na nich nájsť. Platil aj výživné na maloleté deti, mal súdom určené vo výške 260,-eur. Vidno, že deťom chýba otcovská ruka, chýba im otec. Je to vidno vždy, aj po tej nehode, keď im to oznámili, bolo to fakt veľmi ťažké. Dozvedeli sa o tej nehode tak, že v sobotu jej volala jeho bývalá žena Janka zavčasu ráno, takže volali spolu. Keď im to oznámila, tak bol to veľký šok, strašne veľký plač detí, jej, bolo to veľmi ťažké. Išla do K. na políciu vypovedať, boli aj v I. po jeho oblek na pohreb. Uviedla, že v tom čase chodili na pedagogicko-psychologické poradenstvo H. L. F. D., aj psychologičku oboznámila so situáciou, čo sa stalo, mali tam jedno sedenie, žiaľ bola škola, E. mal problémy s učením, takže viac menej chodili na doučovania, aby zistili diagnostiku, boli veľké rozhovory. Teraz zase malá dcéra začala mať dosť veľké problémy, čo sa týka chovania, že keď ju niečo trápi, tak začne vracať, máva takéto psychologické problémy, tak s ňou navštívila školskú psychologičku, ktorá jej povedala, že to je asi nespracovaná tragédia, že predsa len prišla o otca, keď odišiel, tak to ťažšie berú. Tie problémy, problémy s vracaním to sa dialo po smrti otca, nepripisovala tomu nejaký význam, myslela si, že dcéra je taká citlivejšia. Navštívili psychologičku, že či by jej nevedela pomôcť s dcérou, nevie sa dopátrať, že aký má problém. Tak sa rozprávali, povedala jej aj o tom, ona povedala, že sa to takto nabalilo, nakopilo. Čo sa týka ostatných detí, E. chodieva na školskú psychológiu už tretí rok, jemu sa zhoršilo troška to správanie, bol taký citlivejší, keď mu niekto povedal, že či má otca. Starší syn mal tiež s tým veľký problém, on má ADHD s hyperaktivitou. Snažia sa doma stále rozprávať o otcovi. Ona sa dosť s nimi rozprávala aj o tej nehode, čo sa stalo, prečo, lebo oni sa dosť často pýtajú. Už sa otec nevráti, preto to tak muselo byť, takže ona s nimi o tom dosť komunikovala. Na otázku, či ju ako zákonného zástupcu detí vinník dopravnej nehody kontaktoval, ospravedlnil sa, uviedla, že nie vôbec. Ona s deťmi komunikovala a vždy komunikuje na rovinu, deti chceli vedieť ako to pokračuje, akurát si vyžiadala vtedy trestný rozkaz, kde ju prekvapilo, že sa ospravedlnil iba jednému synovi, na polícii vedeli, že on má aj tri maloleté deti, ktoré tiež stratili otca. A oni to ešte horšie vnímajú ako dospelí, lebo dospelí si už povie, bože stalo sa, dobre, ale tým deťom ten otec bude chýbať stále. Otec deťom veľmi chýba, napríklad uvedie, majú futbalové zápasy chlapci, prídu tam otcovia, matky a oni tú možnosť už nemajú, takže je to ťažké. Spomínajú si na neho, chodia mu zapaľovať sviečku, kyticu dať na meniny, dušičky, vedia, že tam majú aj jeho mamu pochovanú, aj on, kde je pochovaný. Na fotkách ho majú stále, na facebooku, koľkokrát, keď syn zapne aha, vyskočila mi spomienka na ocina, takže stále si ho pripomínajú. Aj keď má narodeniny, meniny, tak sa snažia mu zapáliť sviečku, aj na Vianoce si spomenú na neho a povedia si, že keby tu bol tatino. On si vždy na deti spomenul na narodeniny, na meniny. Čo sa týka A., tiež prišiel deň predtým s plnou taškou sladkostí, viac sladkostí ako ovocia, to sa vždy takto smiali na tom. Aj na Vianoce im niečo kúpil, to, čo potrebovali, buď nejakú obuv alebo nejakú hračku, spomenul si vždy na nich a samozrejme spomenul si aj na ňu a oni na neho, bolo to také vzájomné. Pred vznikom dopravnej nehody žila s maloletými deťmi u babky, ktorej aj pomáhala. Po smrti zostala žiť aj s maloletými deťmi v byte po babke. Ale predtým, keď pracovala a bolo potrebné postrážiť deti, nebol problém zo strany otca, aby jej prišiel postrážiť deti, keď

bola v práci. Veľakrát prišiel, buď prišiel večer z práce, koľkokrát aj u nich prespal, bol s nimi. Dokonca aj v roku 2018 boli všetci na prázdninách u neho na týždeň, všetci spolu. V roku 2019 tiež boli spolu ona s maloletými deťmi dva týždne u neho v rodinnom dome. Oni sa navzájom stále snažili o nejaký ten kontakt. Akurát v tom období covidu to bolo také zaťažujúce, aby sa stretávali. Dokonca aj keď bol v nemocnici v roku 2022, tak ho boli navštíviť, mal problémy s chrbticou. Dokonca chodieval nielen k nim, ale aj k jej tete. Oni mali aj naďalej dobré vzťahy, jej rodina ho aj naďalej brala popri tom všetkom, vzájomne sa stretávali. Čo sa týka výživného na deti, tak jej ho neposielal, ale priamo vždy jej doniesol výživné na deti priamo do rúk. Lebo on to tak povedal, že tým, že donesie výživné, tak vidí aj maloleté deti. Takže nemali nejaký problém, aj potom, keď sa rozišli. Čo sa týka stretávania, pokiaľ pracoval a chodil do práce, tak sa stretávali tak 10-12x do mesiaca, podľa jeho práce a deti chodili taktiež aj do školy, takže museli brať do úvahy jeho pracovné povinnosti, ako aj povinnosti maloletých detí. Ale si to vždy vynahradili, keď nebola možnosť sa stretnúť osobne, tak potom telefonicky boli v kontakte s ním. On im koľkokrát volal aj večer pred spaním, zaželal im dobrú noc. A keď aj nebola možnosť sa stretnúť niekde vonku, tak mali výhodu, že v blízkosti ich bydliska on pracoval, tak ho navštívili aj v práci, nebol žiaden problém, čo sa týka stretávania. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní zotrval na doterajšej skutkovej a právnej argumentácii v spore. K oboznámeným listinným dôkazom na pojednávaní uviedol, že v osude nehody vodič spôsobil svojím poškodenému závažnejším spôsobom konania. V obci nedodržal maximálnu povolenú rýchlosť, ktorú prekročil. K dopravnej nehode došlo, ako vyplýva zo samotného trestného rozkazu, na osvetlenom prechode pre chodcov, pričom je zrejmé, že vôbec neregistroval tohto chodca na tomto prechode s tým, že znalec uviedol, že vodič mal možnosť rozpoznať tohto chodca vzhľadom na bielu obuv v nejakej vzdialenosti a taktiež, čo by som chcel zdôrazniť, chodec na prechode pre chodcov nevytvoril pre vodiča motorového vozidla náhlu prekážku, s tým, že bolo konštatované, že aj samotný vodič motorového vozidla mohol dopravnej nehode zabrániť, pokiaľ by jazdil maximálnou povolenou rýchlosťou. Išlo o vyznačený prechod pre chodcov, ako vyplýva z vykonaných dôkazov. K tomuto mal vodič prispôsobiť aj rýchlosť a techniku jazdy. Z vykonaných dôkazov v žiadnom prípade nevyplynulo, že by odsúdený vodič nejakým spôsobom kontaktoval priamo poškodených alebo ich zákonnému zástupcovi sa ospravedlnil. On len v rámci konania vyjadril nejakú ľútosť, čo považuje za nejakú povinnú jazdu v rámci toho, aby toto zohľadnené ako poľahčujúca okolnosť, ale zdôrazňuje, žalobcovia žiadnym spôsobom kontaktovaní neboli, ani sa im odsúdený neospravedlnil. Právny zástupca v závere pojednávania uviedol, že žaloba bola podaná dôvodne. Pokiaľ ide o vykonané dôkazy, dokazovanie vykonané na návrh žalovaného, znalecký posudok, výsluch znalca, aj zo strany znalca bolo konštatované, že chodec nevytvoril náhlu prekážku vodičovi motorového vozidla s tým, že chodec prechádzal cez osvetlený prechod pre chodcov a zo strany znalca bolo taktiež konštatované, že aj vodič mohol dopravnej nehode zabrániť, pokiaľ by dodržal maximálnu povolenú rýchlosť, čo nedodržal. Pokiaľ ide o výsluch zákonného zástupcu žalobcov, majú za to, že ním bola preukázaná dostatočná intenzita vzťahov medzi žalobcami a poškodeným. Zákonný zástupca potvrdil, že aj napriek rozchodu rodičov, toto v podstate nemalo žiaden vplyv na vzťah otec - deti, odhliadnuc od toho, že nežili v spoločnej domácnosti, ale zákonný zástupca potvrdil, že sa otec s deťmi pravidelne stretával a jednoducho fungoval ako štandardný otec troch detí. Taktiež riadne prispieval na výživu aj finančne. Táto dopravná nehoda, ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, mala vplyv na samotných žalobcov aj po psychickej stránke, kedy žalobcovia museli vyhľadať dokonca pomoc psychológa, takže majú za to, že do ich práva, rodiny, súkromia, že bolo zasiahnuté aj intenzívnejším spôsobom. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vodič žiadnym spôsobom poškodených nekontaktoval, neospravedlnil sa im, čo aj samotný zákonný zástupca detí vnímal negatívnym spôsobom. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní zotrval na doterajšej skutkovej a právnej argumentácii v spore. Doplnil, čo sa týka konkrétne označených listín z trestného spisu: žiadosť o podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu, zápisnicu o výsluchu obvineného a žiadosť o vrátenie vodičského preukazu, navrhovali vykonanie týchto listín z dôvodu kritérií, na ktoré poukazovali, skúmanie morálneho zadosťučinenia pôvodcu zásahu, kedy tento vyjadril na týchto listinách poľutovanie nad udalosťou, ktorá nastala. Čiže s poukazom na kritériá, judikatórne zaužívané, to isté morálna satisfakcia. K oboznámeným listinným dôkazom na pojednávaní uviedol, že poukazuje na zápisnicu z výsluchu znalca, z ktorej jednoznačne vyplynulo, že chodec mal možnosť zabrániť tejto dopravnej nehode a to v takom prípade, ak by aplikoval správnu techniku pri prechádzaní cez prechod pre chodcov. Túto správnu techniku však neaplikoval, teda aj z tohto dôvodu došlo k vzniku škodovej udalosti. Právny zástupca v závere pojednávania uviedol, že žalobu považujú za nedôvodnú. Podľa názoru žalovaného zákonná zástupkyňa žalobcov nedokázala riadne opísať intenzitu vzťahu medzi zosnulým a žalobcami, vzťah teda rodič a deti. Zákonná zástupkyňa žalobcov uvádzala, že žalobcovia navštívili pedagogicko-psychologické poradenstvo, resp. že navštevujú aj školských psychológov, tieto tvrdenia považujú za nepreukázané. Ďalej opätovne poukazujú na kritéria, na závery

znaleckého posudku, výsluchu znalca, ktorý uviedol, že zosnulý ako chodec pohybujúci sa cez vozovku, mohol nehode zabrániť, ak by aplikoval správnu techniku prechádzania cez cestu. Poukazujú aj na morálne zadosťučinenie, ktoré je podľa názoru žalovaného v danom prípade dostačujúce. Ide o samotné odsúdenie pôvodcu zásahu, ako aj o zadosťučinenie v rovine, že pri každej možnej príležitosti vyjadril svoju ľútosť nad vzniknutou skutočnosťou.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, výsluchom zákonnej zástupkyne maloletých žalobcov, oboznámením listinných dôkazov z pripojeného trestného spisu sp. zn. 48T/1/2024, vec posúdil podľa nasledovných zákonných ustanovení:

9. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

10. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka: (1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. (2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. (3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

11. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

12. Podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla: (1) Tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len "kancelária"). (2) Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy.

13. Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla: (1) Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. (2) Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b)a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

14. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

15. Žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ sa žalobou domáhali proti žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy, každý vo výške 25.000,-eur. Žalobu skutkovo odôvodnili tým, že dňa 05.05.2023 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej vodič H. I. viedol v smere od D. do K. osobné motorové vozidlo rýchlosťou cca 64 km/h, kde v katastri obce L. I. na prechode pre chodcov nedal prednosť chodcovi M. B., ktorý kráčal po prechode. Chodcovi spôsobil zranenia, ktorým po prevoze do nemocnice podľahol. V čase dopravnej nehody malo motorové vozidlo vodiča uzatvorené povinné zmluvné poistenie u žalovaného. Žalovaný v rámci procesnej obrany namietal uplatnený nárok žalobcov, považoval ho za nedôvodný, nepreukázaný, poukazujúc na to, že deti od roku 2018 žijú výlučne s matkou, nie s pozostalým, že žalobcovia opomenuli žalovať aj pôvodcu zásahu. Žalovaný mal za to, že je potrebné posudzovať aj okolnosti dopravnej nehody, mieru zavinenia vodiča a nebohého, či nepostačuje morálne zadosťučinenie, že sú rozhodujúce aj majetkové pomery pôvodcu zásahu. Žalovaný mal za to, že

výška uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je neprimerane vysoká, treba prihliadať na ustanovenia zákona č. 274/2017 Z.z., resp. na zákon č. 215/2006 Z.z.

16. Nesporným medzi stranami bolo: že dňa 05.05.2023, okolo 20:45 hod. došlo na ceste 1/11 v kilometri 428,7 km k dopravnej nehode, pri ktorej vodič H. I. viedol v smere od K. do D. osobné motorové vozidlo značky A. O., EČV: L. E. rýchlosťou 64 km/h, kde v katastri obci L. I. na prechode pre chodcov zachytil chodca M. B.. Došlo k usmrteniu chodca pri tejto dopravnej nehode. Nesporným bolo, že vodič H. I. bol trestným rozkazom Okresného súdu Žilina č.k. 48T/1/2024 zo dňa 31.01.2024 uznaný vinným, že dňa 05.05.2023 okolo 20:45 hod. viedol osobné motorové vozidlo značky A. O., evidenčné č. L. E. po ceste I/11 v smere od D. do K. rýchlosťou cca 64 km/h, teda rýchlosťou vyššou ako bola povolená rýchlosť pre daný úsek cesty (maximálne je povolená rýchlosť 50 km/h), kde v katastri obce L. I., okres L. C. A. na vyznačenom a osvetlenom prechode pre chodcov v čase, keď oproti, v odbočovacom pruhu stálo iné motorové vozidlo s rozsvietenými svetlami a blikajúcou smerovkou, nedal prednosť chodcovi M. B., ktorý kráčal po prechode z pohľadu vodiča zľava doprava, v dôsledku čoho pravou prednou časťou svojho vozidla A. O. chodca zachytil, ten bol v dôsledku toho odhodený vpravo do priekopy, pričom chodcovi z nedbanlivosti spôsobil hemoragicko-traumatický šok pri poraneniach postihujúcich viaceré oblasti tela, zakrvácaní do dutiny brušnej a strate krvi navonok, v dôsledku ktorých pri prevoze do nemocnice dňa 05.05.2023 o 21:48 hod. zomrel, pričom vodič H. I. svojím konaním tak porušil ust. § 4 ods. 1 písm. f, § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť závažnejším spôsobom konania, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. h) Trestného zákona, za to bol odsúdený: na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, obvinenému výkon trestu odňatia slobody súd podmienečne odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe 3 roky, zároveň mu uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze osobne, písomne alebo verejne sa ospravedlniť poškodenému A. B. a zároveň mu uložil trest zákazu činnosti vodiča na dobu 3 rokov (trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 14.02.2024). Nesporným bolo, že maloletí žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ sú deťmi nebohého M. B., v čase dopravnej nehody mali: mal. Viktória 7 rokov, mal. E. 9 rokov, mal. A. 11 rokov. Nesporným bolo, že vozidlo, ktorého prevádzkou došlo k dopravnej nehode, bolo v rozhodnom čase povinne zmluvne poistené u žalovaného. Sporným, vzhľadom na procesnú obranu žalovaného, bol tak uplatnený nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy. Súd v spore posudzoval otázku danosti nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy vzhľadom procesnú obranu žalovaného, ako aj výšku nemajetkovej ujmy.

17. V danom spore bola daná aktívna a pasívna vecná legitimácia. Pasívna vecná legitimácia žalovaného vyplýva z ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (PZP). Vo vzťahu k záveru, že žalovaný - poisťovňa je v danom spore pasívne vecne legitimovaná, súd vychádzal z rozhodnutí najvyšších súdnych autorít, so záverov Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR a to:

18. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 6Mcdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017 (publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018 pod č. R 61/2018) uviedol: „Pre posúdenie otázky pasívnej legitimácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v zákone o PZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu zákona o PZP (gramatický výklad), resp. výklad vychádzajúci výlučne z ustanovení OZ o zodpovednosti za škodu, teda ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvencie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožiteľná. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu

pojmu škoda pre účely zákona o PZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie (a dokonca musí) odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod. Pri výklade pojmu škoda pre účely zákona o PZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Zodpovednostný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené t.č. platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú, aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (rozsudok SD EÚ zo 06.05.2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA)“. Na uvedené rozhodnutie NS SR pod č. R 61/2018 nadviazal Najvyšší súd SR aj v rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/230/2017 zo dňa 28.03.2019, sp. zn. 7Cdo/154/2018 zo dňa 10.12.2018.

19. Podľa uznesenia Ústavného súd SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016, pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti s cieľom maximálne možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej úniovej regulácie. Ústavný súd SR konštatoval nevyhnutnosť eurokonformného výkladu pojmu škoda na zdraví podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení. Povinné zmluvné poistenie má v zmysle záveru Ústavného súdu pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Otázkou pasívnej vecnej legitimácie sa zaoberal aj Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 695/2017.

20. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 9Cdo/87/2021 zo dňa 02.02.20222 uviedol: „medzi dopravnou nehodou s následkom smrti blízkej osoby a zásahom do osobnostných práv pozostalých je daná priama príčinná súvislosť ako zákonný predpoklad zodpovednosti poisťovne za škodu, a teda, že sa odvolací súd svojím právnym záverom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu., ďalej súd konštatuje, že „dopravná nehoda s následkom smrti blízkej osoby predstavuje priamu a hlavnú príčinu zásahu do osobnostných práv pozostalých, nejde teda len o druhotný, sprostredkovaný zásah, ako to tvrdí žalovaná. Iný záver ani nemožno prijať, pretože ak je existencia priamej príčinnej súvislosti jedným zo zákonných predpokladov úspešného uplatnenia nemajetkovej ujmy žalobcov v spore, dovolací súd by v týchto prípadoch nemohol dospieť k už konštantne judikovanému záveru o pasívnej legitimácii poisťovní v prípadoch náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých následkom smrti blízkej osoby pri dopravnej nehode, ak by zaujal právny názor, že ide len o subsidiárny, nepriamy následok poistnej udalosti, t.j. dospel by k záveru o neexistencii priamej príčinnej súvislosti.“

21. Aktívna vecná legitimácia žalobcov ako oprávnených osôb, blízkych osôb usmrtenej osoby (otca - rodiča maloletých žalobcov v rade 1/ až 3/), nebola sporná.

22. Pokiaľ žalovaný argumentoval tým, že žalobcovia opomenuli rozšíriť žalobu aj o osobu pôvodcu zásahu (vodič, ktorý spôsobil dopravnú nehodu) - uvedenú argumentáciu súd posúdil ako nedôvodnú, irelevantnú. Žalobcovia ohľadne uplatneného nároku sa môžu domáhať svojho nároku aj iba voči poisťovni. Nie je podmienkou, aby uplatnili súčasne nárok aj voči pôvodcovi zásahu, ako vyplýva aj z rozhodnutí súdov. Pri uplatnení nárokov platí, že oprávnená osoba musí uplatniť svoj nárok voči tomu, kto za škodu/ujmu zodpovedá. Voľba je výlučne na oprávnenej osobe. Ide teda o situáciu, keď jeden subjekt má nárok na to isté plnenie proti viacerým subjektom, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu, t.j. proti trestne zodpovednému vodičovi, proti prevádzkovateľovi motorového vozidla, či poisťovňa zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Pokiaľ sa žalobcovia sa rozhodli uplatniť nárok iba voči žalovanému (poisťovni), je to ich výlučná kompetencia pri vedení sporu, preto námietka žalovaného nebola dôvodná (napr. rozsudky Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/71/2019 zo dňa 09.10.2019, sp. zn. 5Co/6/2021 zo dňa 04.08.2021).

23. Po posúdení, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný, súd preskúmal samotný nárok a jeho dôvodnosť. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené predpoklady: existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv, neoprávnený protiprávny charakter zásahu a existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmou. Pri samotnej úvahe súdu o stanovení výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd určí výšku nároku podľa svojej úvahy, kedy podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa prihliada na kritéria: a) závažnosť vzniknutej ujmy, b) okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva (toto druhé kritérium je stanovené všeobecne, malo by byť uplatnené vo vzťahu k postihnutej osobe, ako aj k osobe, ktorá neoprávnený zásah spôsobila). Pokiaľ sa vychádza zo závažnosti vzniknutej ujmy v prípade usmrtenia osoby blízkej je vnímaná intenzita nepriaznivého následku ako objektívne veľmi vysoká, pretože sa jedná o následok nereparovateľný, obsahujúci prvok nečakanosti. Čo sa týka okolností usmrtenia osoby, napriek tomu, že zákon bližšie nešpecifikuje, ktoré okolnosti usmrtenia majú byť zvlášť súdom posudzované v prípade stanovenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy a každý prípad sa skutkovo líši, v rozhodnutiach súdov sa opakovane objavujú niektoré zohľadňované kritéria posudzovania týchto okolností, ktoré majú síce len orientačnú vypovedaciu hodnotu, avšak jednotlivé okolnosti môžu byť podradené aj pod viacero kritérií. Čo sa týka kritérií a okolností pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy súdov je potrebné vychádzať ako z okolností na strane žalobcov, tak aj z okolností na strane pôvodcu zásahu. Uvedené kritéria, doplnené o východiská z rozhodovacej činnosti sú: - intenzita, kvalita vzťahu žalobcov so zomrelým, - vek zomrelého a pozostalých, - otázka hmotnej závislosti pozostalých na usmrtenej osoby (existenčná a ekonomická závislosť na zomrelom), - miera zavinenia zomrelého, - poskytnutá satisfakcia v inej forme (morálne zadosťučinenie vo forme právneho postihu žalovaného), - postoj škodcu, dopad udalosti na jeho duševnú sféru (u fyzickej osoby), - miera zavinenia škodcu, - majetkové pomery škodcu (ak žaloba smeruje voči fyzickej osobe, ktorá spôsobila dopravnú nehodu s následkom smrti inej osobe). Súd je vždy viazaný návrhom žalobcu a nesmie prisúdiť vyššiu náhradu, než je suma uvedená v žalobe (sudca nesmie ísť nad žalobný návrh - non plus ultra). Požadovaná výška peňažného zadosťučinenia potom tvorí maximálnu čiastku, ktorú súd môže priznať (rozsudok NS ČR sp. zn. 5Cdo/4/1999). V zmysle cit. teórie sa súd zaoberal u žalobcov naplnením podmienok a kritérií na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 11 a § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, t.j. súd zohľadňoval vzťah maloletých žalobcov s nebohým otcom, intenzitu tohto vzťahu, vek žalobcov a nebohého v čase jeho smrti, otázku existenčnej, hmotnej závislosti žalobcov na nebohom, okolnosti dopravnej nehody a ostatné kritéria.

24. V danej veci bolo preukázané, že neoprávneným konaním poistenca žalovaného (H. I.) bolo zasiahnuté do práv žalobcov v rade 1/, 2/ a 3/, do ich práva na súkromie a rodinný život. Bolo nesporne preukázané, že príčinou smrti M. B., otca maloletých žalobcov, boli zranenia, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 05.05.2023, a ktorým v ten istý deň podľahol, za spôsobenie ktorej dopravnej nehody bol vodič H. I. právoplatne odsúdený. Pôvodca zásahu (vodič H. I.) porušil zákonom stanovené povinnosti, dopustil sa protiprávneho konania (ust. zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, konkrétne ustanovenie § 16 ods. 4 - vodič smie v obci jazdiť rýchlosťou najviac 50 km/hod., zavinenie formou nedbanlivostného konania závažnejším spôsobom konania, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona - trestný rozkaz Okresného súdu Žilina č.k. 48T/1/2024 zo dňa 31.01.2024).

25. Zásah do práv žalobcov nastal momentom smrti ich otca M. B. dňa 05.05.2023, následky tohto zásahu v podobe rôznej formy nemateriálnej ujmy (šoku, traumy, smútku a straty kontaktu, vzťahu s blízkou osobou) u žalobcov stále pretrvávajú. Strata blízkej osoby je nenapraviteľná, nereparovateľná. Uvedené protiprávne konanie pôvodcu zásahu bolo objektívne spôsobilé zasiahnuť, a aj skutočne zasiahlo do osobnostných práv žalobcov (práva na súkromie a rodinný život tým, že usmrtením došlo k deštrukcii blízkych vzťahov medzi žalobcami a zomrelým, k náhlemu a nečakanému násilnému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb, vyplývajúcich predovšetkým z intenzity vzťahov s nebohým otcom, ktoré v rámci súkromného života žalobcov dosahovali určitú intenzitu a vykazovali určité ďalšie charakteristiky, pričom tento zásah bol tiež objektívne spôsobilý spôsobiť žalobcom nemajetkovú ujmu podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Nemajetková ujma spočíva v podobe trvalého pretrhnutia väzieb a vzťahov medzi zomrelým a žalobcami (objektívna povaha vzniknutej ujmy, ktorá je priamym dôsledkom protiprávneho konania a s tým spojeného zásahu do práva žalobcov na ochranu osobnosti). Je nepochybné, že smrťou otca, bol žalobcom spôsobený závažný a neodstrániteľný (nezvratný) zásah do ich súkromného a rodinného života. Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou,

s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 2844/14 zo dňa 22.12.2015). Strata otca pre žalobcov predstavuje nenávratnú deštrukciu medziľudských vzťahov, stratili človeka, ku ktorému mali kladný emocionálny vzťah, a ktorý ako rodič sa staral o maloletých žalobcov, podieľal sa na ich výchove, plnil si vyživovaciu povinnosť voči žalobcom, zabezpečoval ich potreby, venoval sa im, rozvíjal u nich záujmy, koníčky, preto jeho smrť pochopiteľne prežívali/prežívajú ťažko. Existenciu nemajetkovej ujmy teda súd jednoznačne ustálil. Boli zároveň splnené aj ďalšie predpoklady a to existencia neoprávneného (protiprávneho) zásahu, ktorý vyvolal ujmu spočívajúcu v porušení, ohrození osobnostných práv, existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmou, na náhradu ktorej sú oprávnení žalobcovia.

26. Tým je splnená požiadavka § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda právo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je dostačujúce v prípade smrti blízkej osoby v dôsledku konania inej osoby. Žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže tento zásah nahradiť. Zásah do emocionálnej fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorej je úmrtie blízkej osoby zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Realizácia tejto ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity osobnosti aj po smrti je ich osobným záujmom. Ide o najbližších príbuzných, ako sú manžel a deti a ak ich niet, o rodičov. Súd preto považuje za nesporný samotný nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy.

27. Vo vzťahu k vinníkovi dopravnej nehody - v spore nebolo tvrdené, ani preukázané, že by sa im ospravedlnil - priamo žalobcom, že by oľutoval čin, ktorý spáchal. Aj žalovaný vo vyjadrení uviedol, že nie je zrejmé, ako sa pôvodca zásahu postavil k spôsobenej ujme (či sa ospravedlnil, prejavil ľútosť). Súd poznamenáva, že ak v zápisnici o výsluchu obvineného na OR PZ v Čadci zo dňa 06.09.2023, pri podaní jeho žiadosti zo dňa 05.09.2023 o vrátenie vodičského preukazu adresovanej OR PZ v Čadci, v žiadosti vodiča (pôvodcu zásahu) zo dňa 06.11.2024 o podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá adresovanej Okresnému súdu Žilina - vodič (škodca) uviedol: že ľutuje, čo sa stalo, ľutuje skutok, vyjadruje sústrasť pozostalým, zobral si z toho ponaučenie, bude v budúcnosti dodržiavať pravidlá cestnej premávky - uvedené je irelevantné, nakoľko uvedená ľútosť, ani ospravedlnenie nebola vôbec prejavená, adresovaná priamo pozostalým (žalobcom, resp. ich zákonnej zástupkyni). Zároveň súd poukazuje na to, že v prípade úmrtia (nereparovateľný a trvalý zásah do práva na rodinný život) žiadna morálna satisfakcia, či už v podobe ospravedlnenia zo strany pôvodcu neoprávneného zásahu, ani odsúdenie páchateľa v trestnom konaní, nie je dostatočnou satisfakciou pre pozostalých. Vyslovenie ľútosti v akejkoľvek forme je tiež považované len za elementárny prejav slušnosti, bez adekvátneho vplyvu na výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo 265/2009). Jedinou formou kompenzácie pozostalých v prípade úmrtia je primeraná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax súdov, Krajský súd Žilina v rozsudku sp. zn. 8Co/91/2021 konštatoval: „samotné trestné stíhanie vodiča žalovaného a ani prípadné ospravedlnenie žalovaných v priebehu občianskoprávneho konania nie je dostatočnou satisfakciou, ktorá by mohla reparovať následky tohto zásahu v súkromnom živote žalobcov“. Krajský súd Trenčín v rozsudku sp. zn. 19Co/71/2019 zo dňa 09.10.2019 konštatoval: „z cit. ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak môže byť vzniknutá nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, poskytnutie príslušnej morálnej satisfakcie treba uprednostniť. Len v tých prípadoch, kde došlo k porušeniu osobnostných práv v značnej miere a kde intenzita tohto zásahu nie je primerane napraviteľná inými právnymi prostriedkami, treba považovať za opodstatnené a spravodlivé priznanie zadosťučinenia v peniazoch.“ Následky protiprávneho zásahu nie je možné uviesť do pôvodného stavu, či ich odstrániť morálnou satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a spravodlivo zmiernená vzniknutá nemajetková ujma žalobcov a to práve z dôvodu nereparovateľnej povahy vykonaného zásahu. Ani finančné zadosťučinenie nemôže žiadnym spôsobom odčiniť negatívne dopady tragickej dopravnej nehody na ich osobnostné práva. Je nepochybné, že úmrtím otca došlo k závažnému zásahu do práv na ochranu súkromia v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka a do emocionálnej sféry žalobcov, pričom spôsobená ujma je nezvrátiteľná, nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá, žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže tento zásah nahradiť (ďalej napr. Krajský súd Trenčín sp. zn. 5Co/6/2021 zo dňa 04.08.2021, Krajský súd Nitra sp. zn. 8Co/31/2020). S poukazom na uvedené závery vyplýva, že vzhľadom na závažnosť zásahu, ktorý bol trestným činom a jeho dôsledky a to stratu blízkeho človeka (otca), nie je

morálne zadosťučinenie (nepeňažná satisfakcia) podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka dostatočné a žalobcom vzniklo právo na relutárnu náhradu, a preto je priznanie zadosťučinenia v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka opodstatnené a spravodlivé, pretože takáto náhrada môže aspoň čiastočne prispieť k zmierneniu ich ujmy, čo je aj zmyslom tejto právnej úpravy.

28. Je zrejmé a ako vyplynulo aj z výsluchu zákonnej zástupkyne maloletých žalobcov, smrť M. B. zasiahla do osobnostnej sféry žalobcov. Súd vychádzal z osobitosti vzťahov, ako aj potencionality ich vývoja. M. B. zdieľal spoločnú domácnosť s matkou maloletých detí (žalobcov) cca 10 rokov, neboli zosobášení, ale boli dlhoročnými partnermi, ktorí si založili vlastnú rodinu. Počas ich spoločného vzťahu sa im narodili tri deti (žalobcovia). Celá rodina bývala v prenajatom byte v L. I. a obaja rodiča sa podieľali na chode domácnosti osobne, aj finančne. Rodičia od malička žalobcov spoločne vychovávali, starali sa o nich a trávili spoločné chvíle ako štandardná rodina. V roku 2018 si M. B. a matka žalobcov prestali rozumieť, v dôsledku čoho sa matka spolu so žalobcami odsťahovala k svojej babke do D. (17 km od L. I.). V tomto čase maloleté deti boli vo veku 2, 4 a 6 rokov. Uvedená skutočnosť však nemala žiaden vplyv na vzťah žalobcov a ich nebohého otca, ktorý bol so svojimi deťmi v pravidelnom kontakte, a keď netrávili čas osobne, tak si spolu telefonovali. Nebohý M. B. bol pritom otcom, ktorý sa o deti vedel riadne postarať a aj napriek ukončeniu vzťahu s ich matkou bol stále ich otcom, boli v pravidelnom kontakte. V máji 2023 žalobcovia o svojho otca nenávratne prišli (nebohý v čase úmrtia mal 55 rokov, bol v produktívnom veku) pri tragickej dopravnej nehode, v čase jeho úmrtia mali jeho maloleté deti vek 7, 9 a 11 rokov. Na účely zistenia zásahu do osobnostnej sféry žalobcov, kvality vzťahov medzi maloletými žalobcami a ich nebohým otcom, súd vykonal výsluch zákonnej zástupkyne žalobcov.

29. Z výsluchu zákonnej zástupkyne vyplynulo, že aj potom, ako odišla bývať s maloletými deťmi do D., aj potom otec svoje deti pravidelne a často navštevoval, zaujímal sa o ne. Keď bolo treba aj postrážil deti, najmä v roku 2019, keď matka maloletých detí pracovala. Čo sa týka Vianoc, narodenín, menín, akýchkoľvek aktivít, bol stále ich súčasťou, nosil im darčeky, stretával sa s deťmi. Chodil aj do školy, zúčastňoval sa privítaní v škole. Počas covidovej situácie v roku 2020 sa stretávali sporadicky (kvôli zavedeným opatreniam), hlavne si telefonovali alebo cez messenger, volával im aj počas online vyučovania, že či sa učia, ako sa učia, išli napríklad s ním do lesoparku. Uviedla, že deti mali s ním pekný vzťah, volávali si s ním cez messenger, telefonovali s ním. Keď bol aj on chorý, tak mu volali. Vzťah mali oni veľmi pekný. Keď aj nežili v spoločnej domácnosti, pravidelne sa stretávali, neb. otec pracoval v A. A. F. blízkosti ich bydliska, tak sa snažili aj po práci s ním stretnúť alebo cez víkend na tie 2-3 hodiny, boli u neho aj na prázdniny 2018, chodili k nemu. Nikdy deťom nebránila v styku otca s deťmi. Stretávali sa podľa jeho možností, po dohode, najviac sa stretávali cez víkend, prišiel niekedy aj cez týždeň podvečer sa na chvíľu s deťmi porozprávať, niekedy aj na noc prespal. Oni ho niekedy navštevovali aj v práci v A. A.. Venoval sa deťom, napríklad s chlapcami hrával futbal alebo išli na pizzu, na zmrzlinu, s dcérou na hojdačky, ale vždy sa snažil nejaký ten čas na nich si nájsť. Platil aj výživné na maloleté deti. Uviedla, že je vidieť, že otec deťom veľmi chýba. Po tej nehode, keď im oznámili, bolo to veľmi ťažké, bol to veľký šok, plač detí. Uviedla, že v tom čase vyhľadala aj psychologickú pomoc pre deti, u detí sa objavili určité problémy (problémy s učením, so správaním, zdravotné problémy). Snažia sa doma stále rozprávať o otcovi, deti sa na otca dosť často pýtajú. Otec deťom veľmi chýba, napríklad, keď chlapci majú futbalové zápasy, prídu tam otcovia, oni tú možnosť už nemajú, takže je to ťažké. Spomínajú si na neho, chodia mu zapaľovať sviečku, na meniny, narodeniny, dušičky, Vianoce, vedia, kde je pochovaný. Na fotkách ho majú stále. On si vždy na deti spomenul na ich narodeniny, na meniny, na Mikuláša, prišiel so sladkosťami alebo im kupoval, čo potrebovali (obuv, hračku...), spomenul si vždy na nich a aj na ňu, bolo to také vzájomné. Boli u neho aj na prázdniny v roku 2018, 2019, potom v tom covidovom období stretávanie bolo ťažšie. Keď bol v roku 2022 v nemocnici, aj tam ho navštevovali. Oni mali aj naďalej dobré vzťahy, jej rodina ho aj naďalej brala popri tom všetkom, vzájomne sa stretávali. Na deti pravidelne finančne prispieval priamo jej do rúk. Nemali žiadny problém, aj keď sa oni dvaja rozišli. Čo sa týka stretávania, pokiaľ pracoval, tak sa stretávali tak 10-12x do mesiaca, podľa jeho pracovných možností a školských povinností deti. Keď nebola možnosť sa stretnúť osobne, tak potom telefonicky boli v kontakte s ním, niekedy ho aj navštívili v práci, nebol žiaden problém, čo sa týka stretávania. Uviedla, že vinník dopravnej nehody sa im neospravedlnil.

30. Ako vyplynulo z výsluchu zákonnej zástupkyne maloletých detí: maloleté deti si boli s otcom veľmi blízke, boli na neho naviazané, deti sa na otca stále pýtajú. Boli na neho aj finančne odkázané, otec si riadne a včas plnil vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Rodičia maloletých detí (aj po tom, čo matka s deťmi opustila spoločnú domácnosť) mali dobré vzťahy v záujme maloletých detí, obaja

boli rodičmi maloletých detí, vedeli sa dohodnúť na starostlivosti o maloleté deti a o ich ďalšej výchove, vzájomne spolu komunikovali, boli v pravidelnom kontakte. Maloletým deťom smrťou ich otca bola spôsobená ujma, následky sú trvalé a neodstrániteľné. Ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné, nebohý otec mal s maloletými deťmi pravidelný a intenzívny vzťah, bola preukázaná hlboká intenzita vzťahu medzi deťmi a ich otcom. Maloleté deti boli v pravidelnom kontakte so svojím otcom, trávili s ním voľný čas, venoval sa mi, dobrovoľne si plnil voči nim vyživovaciu povinnosť, podieľal sa na ich výchove, staral sa o nich, aj naďalej prehlboval vzťah so svojimi deťmi - o toto boli deti následne neodmysliteľne ukrátené - o ďalšie prehlbovanie, rozvíjanie vzťahov medzi otcom a maloletými deťmi do budúcna, nemôže im už pomáhať, starať sa o ne, venovať sa im. Ich vzájomný vzťah bol intenzívny, pravidelne sa stretávali, hoci nežili v spoločnej domácnosti - uvedené neznamená, že intenzita vzťahu medzi nimi nemohla byť/nebola hlboká, vzájomná. Emocionálne vzťahy sa medzi nimi nepretrhli. Smrť otca pri dopravnej nehode výrazným spôsobom zasiahla do života žalobcov, vo vzťahu hmotnej závislosti k nemu boli všetci traja maloletí žalobcovia. Následky smrti otca sú trvalé a neodstrániteľné, deti stratili právo na výchovu, starostlivosť z jeho strany. Po jeho nečakanom odchode maloleté deti zažili bolestivú a náhlu stratu.

31. Súd teda skúmal intenzitu vzťahu medzi mal. žalobcami a ich neb. otcom, ich vek, jeho vek, otázku hmotnej závislosti. Je nepochybné, že úmrtím otca došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu súkromia, práva na rodinný život v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka a do emocionálnej sféry žalobcov. Spôsobená ujma je nezvrátiteľná, nenapraviteľná, neodstraniteľná a trvalá. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život, zahŕňajúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, a preto rešpektovanie súkromného, teda i rodinného života musí zahŕňať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby bolo možné okrem iného tiež rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnych, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť, či vážnosť v spoločnosti. Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť. Preto smrť otca maloletých detí, ktoré tak v útlom veku prišli o svojho rodiča, predstavuje mimoriadnu udalosť s nenapraviteľným následkom. Strata blízkej osoby (otca - rodiča) je za každých okolností traumatizujúcou skutočnosťou, ktorá ma negatívny vplyv na maloleté deti. Každý človek smúti za svojimi blízkymi, samotný smútok za stratou blízkej osoby môže byť viditeľný navonok, ale aj skrytý vo vnútri. Žalobcovia ako maloleté deti sú zasiahnuté stratou osoby, ktorej nezastupiteľným poslaním je práve upevňovanie a pozitívne rozvíjanie citových vzťahov a odovzdávanie otcovskej lásky, na ktorých je človek existenčne závislý. Jeho absencia sa negatívne prejaví nielen vo sfére osobnostného prežívania, ale významným spôsobom ovplyvní celý ich budúci život. Strata otca v tomto období života (žalobcovia v čase dopravnej nehody mali iba 7, 9 a 11 rokov) predstavuje nenávratnú deštrukciu medziľudských väzieb, vytvárajúcich základ rodinných vzťahov, vzťahu rodič - dieťa. Veľká intenzita týchto citových väzieb sa prezumuje už so samotného vzťahu maloletých detí v takom útlom veku k otcovi. Intenzita vzťahu mal. žalobcov k nebohému bola preukázaná výsluchom zákonnej zástupkyne maloletých detí, ktorí preukázateľne citovo trpia v dôsledku nenávratne pretrhnutého vzťahu s ich otcom. Nebohý otec maloletých detí zastával aj rolu živiteľa (plnil si vyživovaciu povinnosť voči deťom, zabezpečoval ich potreby...), staral sa o deti, venoval sa im, staral sa o ne aj po stránke výchovy, starostlivosti, rozvíjania záujmov, či budovania vzťahu rodič - dieťa, čo preukazujú aj predložené fotografie otca s maloletými deťmi. Smrť otca má, okrem emočnej bolesti, dopad aj ekonomický - finančné zabezpečenie maloletých detí. Otec maloletých detí mal 55 rokov, bol v produktívnom veku. Trvalým narušením doterajších rodinných vzťahov, úmrtím otca, stratili možnosť realizovať emocionálne a citové väzby k osobe, ktorá v ich doterajšom živote bola oporou a navždy stratili možnosť ďalšieho vzťahu s ním. V dôsledku smrti otca maloletých detí sa nebude napĺňať aj funkcia - výchovná, ekonomická, ktorá bola zo strany otca k mal. deťom plnená, realizovaná. Smerom do budúcnosti stratili možnosť pomoci od otca, ktorý bol v ich v živote nepostrádateľný (aj keď s ním nežili v spoločnej domácnosti). Zavinená smrť blízkej osoby môže vzhľadom k vzájomným sociálnym, morálnym a citovým väzbám spôsobiť závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti pozostalých (jeho detí). Život maloletých detí sa smrťou ich otca zmenil. Nemožno prehliadať ani charakter hodnôt, do ktorých bolo zasiahnuté a ich ochranu garantovanú Ústavou Slovenskej republiky (podľa článku 41 ods. 1 a 4 Ústavy SR: manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, zaručuje sa osobitná ochrana detí a mladistvých, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť). Z vykonaného dokazovania teda vyplynulo, že vzťah medzi mal. žalobcami a nebohým bol vzťahom otca (rodiča) a jeho maloletých detí, ktorý mal svoju intenzitu, hĺbku vzájomných vzťahov. Okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo,

intenzita zásahu, ako aj jeho dopad a dôsledky odôvodňujú záver o vzniku značnej ujmy u mal. žalobcov. V danej súvislosti pritom nie sú rozhodujúce len subjektívne pocity žalobcov, ale aj objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a v čase (v tej istej situácii) podobne vnímala aj každá iná fyzická osoba (judikát R 53/2010).

32. Súd mal za to, že v danom prípade by bola pre každého zo žalobcov primeraná výška nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,-eur, takouto výškou dôjde k naplneniu požiadavky primeranosti a proporcionálnej náhrady strádania maloletých žalobcov. Ohľadom samotnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd vychádzal z dostupnej judikatúry, vychádzajúc aj z porovnania čiastok náhrad priznaných súdmi v obdobných prípadoch, hodnotiac však predovšetkým individuálne okolnosti daného prípadu, dospel súd k záveru, že objektívne daná značná závažnosť vzniknutej ujmy u žalobcov a konkrétne okolnosti by opodstatňovali priznanie výšky náhrady v rozsahu 25.000,-eur každému žalobcovi osobitne. V danej veci súd však konštatoval aj spoluzavinenie nebohého na vzniku škody, súd túto mieru určitého spoluzavinenia na vzniku škody vyhodnotil na 20%. Vzhľadom na uvedené súd tak potom považoval výšku priznanej a primeranej náhrady nemajetkovej ujmy u žalobcov v rade 1/, 2/ a 3/ u každého vo výške 20.000,-eur (suma 25.000,-eur mínus 20% spoluzavinenie nebohého). Zároveň súd poznamenáva, že takáto priznaná nemajetková ujma v peniazoch, nemôže byť nikdy náhradou za život, ale slúži na minimálne zmiernenie následkov vzniknutej ujmy. Súdom priznaná suma titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, na jednej strane zohľadňuje žalobcami prednesené skutočnosti, ktoré všeobecne a objektívne v prípade straty blízkej osoby zakladajú nárok nemajetkovej povahy, pričom však na druhej strane táto suma prihliada aj na osobitosti tohto prípadu zohľadňujúc vyhodnotenie jednotlivých kritérií. Pri zachovaní proporcionality totiž výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia, rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu. Judikatúra súdov v oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, resp. zmiernení nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. Súd zároveň zdôrazňuje, že nemajetková ujma pozostalých - maloletých žalobcov sa ani nedá relevantne odškodniť.

33. Kritériom pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy sú okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Je nutné skúmať aj okolnosti na strane pôvodcu neoprávneného zásahu - mieru jeho zavinenia a prípadnú mieru spoluzavinenia inej osoby na usmrtení nebohého. Nesporným bolo, že vodič H. I. bol trestným rozkazom Okresného súdu Žilina č.k. 48T/1/2024 zo dňa 31.01.2024 uznaný vinným, že dňa 05.05.2023 okolo 20:45 hod. viedol osobné motorové vozidlo značky A. O., evidenčné č. L. E. po ceste I/11 v smere od D. do K. rýchlosťou cca 64 km/h, teda rýchlosťou vyššou ako bola povolená rýchlosť pre daný úsek cesty (maximálne je povolená rýchlosť 50 km/h), kde v katastri obce L. I., okres L. C. A. na vyznačenom a osvetlenom prechode pre chodcov v čase, keď oproti, v odbočovacom pruhu stálo iné motorové vozidlo s rozsvietenými svetlami a blikajúcou smerovkou, nedal prednosť chodcovi M. B., ktorý kráčal po prechode z pohľadu vodiča zľava doprava, v dôsledku čoho pravou prednou časťou svojho vozidla A. O. chodca zachytil, ten bol v dôsledku toho odhodený vpravo do priekopy, pričom chodcovi z nedbanlivosti spôsobil hemoragicko-traumatický šok pri poraneniach postihujúcich viaceré oblasti tela, zakrvácaní do dutiny brušnej a strate krvi navonok, v dôsledku ktorých pri prevoze do nemocnice dňa 05.05.2023 o 21:48 hod. zomrel, pričom vodič H. I. svojím konaním tak porušil ust. § 4 ods. 1 písm. f, § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť závažnejším spôsobom konania, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. h) Trestného zákona (trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 14.02.2024).

34. Výrokom trestného rozkazu trestného súdu, ktorým bol vydaný trestný rozkaz, je civilný súd podľa § 193 CSP viazaný. Musí z neho vychádzať ako celku a pritom brať do úvahy jeho právnu, aj skutkovú časť, ktorá rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétneho konania páchateľa. Pokiaľ skutkové okolnosti prípadu nasvedčujú, že na vzniku škody sa okrem neho mohla podieľať svojím konaním aj ďalšia osoba (napríklad poškodený), civilný súd nie je pri skúmaní spoluzavinenia tejto osoby a jej podielu na vzniku škody/ujmy) viazaný výrokom o vine obvineného. Právoplatný trestný rozkaz nevedie automaticky k záveru, že škoda bola spôsobená iba ním, jeho výlučným zavinením. Takýto trestný rozkaz trestného súdu nezbavuje civilný súd povinnosti zaoberať sa otázkou, či a do akej miery (v akom rozsahu) sa na vzniknutej škode podieľalo aj konanie ďalšej osoby.

35. Pokiaľ ide o otázku miery spoluzavinenia nebohého M. B., súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/250/2018, sp. zn. 7Cdo/252/2021 s odkazom na rozsudok z 27.10.2010 sp.

zn. 1Cdo/77/2009, podľa ktorého: ,,na to, aby žalobcovia mohli byť úspešní pri uplatňovaní nároku na ochranu ich osobnosti podľa § 13 OZ v prípade, keď žalovaný neoprávnene (protiprávne) zasiahol do ich osobnostných práv zavinením dopravnej nehody, pri ktorej zahynul ich blízky príbuzný, nie je zásadne nutné, aby konanie samej dotknutej osoby (nebohého syna a brata žalobcov) muselo byť po právnej stránke bezzávadné. V súlade s citovaným ustanovením § 13 ods. 1 OZ na to, aby oprávnená osoba mala právo domáhať sa ochrany osobnosti, sa vyžaduje a zároveň stačí, aby išlo o neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti. V prípade existencie takéhoto neoprávneného zásahu ide potom o objektívnu zodpovednosť, bez ohľadu na zavinenie. Správanie samej dotknutej osoby pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 OZ), ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a podľa okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 OZ). Týmito okolnosťami sú nielen okolnosti na strane samotného škodcu, ale súčasne sú to aj okolnosti na strane dotknutej osoby, na ktoré okolnosti správne súdy nižších súdov prihliadali.“ Súd preto skúmal aj možnú mieru spoluzavinenia dopravnej nehody samotným zomrelým, k čomu použil označený znalecký posudok, zápisnicu o výsluchu znalca z trestného spisu sp. zn. 48T/1/2024.

36. Teda spoluzavinenie samotnej dotknutej osoby má význam pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Súd preto skúmal aj možnú mieru spoluzavinenia dopravnej nehody samotným neb. M. B.. Žalovaný navrhol pripojiť trestný spis sp. zn. 48T/1/2024, označil konkrétne listiny z tohto spisu, ktoré navrhol vykonať ako dôkaz. Poukázal hlavne na znalecký posudok č. XX/XXXX vypracovaný znalcom J. N. H. L., H., znalcom z odboru cestná doprava, zápisnicu o výsluchu znalca zo dňa 09.11.2023. V znaleckom posudku bola znalcovi z odboru cestná doprava zadaná otázka: vyjadriť sa, či chodec vytvoril náhlu prekážku vodičovi vozidla s ohľadom na jeho pohyb, ako aj viditeľnosť a danú situáciu, či mohol vodič alebo chodec nehode zabrániť - odpoveď znalca: Vzhľadom ku skutočnosti, že vodič vozidla A. mal technickú možnosť predmetnej dopravnej nehode zabrániť a to v prípade jeho správnej techniky jazdy (jazdou rýchlosťou neprevyšujúcou 50 km/h) a včasnou reakciou na pohyb chodca, zastavením pred miestom zrážky, možno z technického hľadiska konštatovať, že chodec vodičovi nevytvoril prekážku z technického hľadiska náhlu. Čo sa týka zabránenie zo strany vodiča vozidla A. znalec uvádza - v zmysle uvedených skutočností možno konštatovať, že vodič vozidla A. jazdil pred okamihom zrážky rýchlosťou cca 60 km/h, pričom rýchlosť pre daný úsek, maximálne je dovolená 50 km/h. Vodič vozidla A. mal chodca rozpoznať až v okamihu zrážky. Z preverenia dohľadnosti na chodca prechádzajúceho po prechode pre chodcov za okolností, aké prevládali v čase vzniku dopravnej nehody (nočná doba, vozidlo stojace v odbočovacom jazdnom pruhu oproti smeru jazdy vozidla A. s rozsvietenými stretávacími svetlami) vykonaného znalcom na mieste dopravnej nehody vyplýva, že chodca mal vodič vozidla A. možno rozpoznať na základe rozpoznania bielej obuvi chodca vo vzdialenosti 37,4 metra. Postava chodca a to bez vplyvu bielej obuvi bola rozpoznateľná vo vzdialenosti cca 24 metra. Uvedené hodnoty dohľadových pomerov boli získané statickým meraním. Pokiaľ je vozidlo v pohybe, dohľadové vzdialenosti sú spravidla kratšie ako pri statickom meraní. Pre zohľadnenie dynamického javu, pohyb vozidla, je preto potrebné redukovať statickú dohľadovú vzdialenosť o cca 20 %. Vodič vozidla A. tak mal v skutočnosti možnosť rozpoznať pohyb chodca na základe rozpoznania jeho bielej obuvi vo vzdialenosti cca 29,9 metra. Podmienkou rozpoznania pohybu chodca po prechode pre chodcov, v dynamických podmienkach nehodového deja, je skutočnosť, aby vodič sledoval situáciu nielen v koridore svojho pohybu, ale aby vyhodnocoval aj situáciu na prechode pre chodcov v oblasti tesne pred vstupom chodca do jazdného pruhu vozidla A.. V danom úseku sa jednalo o vyznačený prechod pre chodcov, kde je predpoklad, že sa môžu po prechode pohybovať chodci. S ohľadom na uvedené je opodstatnené, aby vodič náležite vyhodnotil dopravnú situáciu s ohľadom na prípadný výskyt chodcov. Z nasledovného výpočtu vyplýva, že ak by sa vodič vozidla A. pohyboval rovnakou rýchlosťou ako počas nehodového deja a na chodca by včas reagoval, pričom po rozpoznaní jeho pohybu po prechode pre chodcov a po uplynutí reakčného času by intenzívne brzdil, nedokázal by zastaviť vozidlo pred miestom zrážky s chodcom. Rýchlosť vozidla A. v okamihu nárazu do chodca by v takom prípade bola cca 39 km/h. Z vykonaných výpočtov vyplýva, že ak by vodič vozidla A. viedol svoje vozidlo rýchlosťou 50 km/h a včas cca 1,68 sekundy pred okamihom zrážky, by reagoval na pohyb chodca cez vozovku, dokázal by zastaviť vo vzdialenosti cca 4,5 metra pred miestom zrážky s chodcom. Vodič vozidla A. by teda správnou technikou jazdy, teda včasná reakcia a rýchlosť jazdy neprevyšujúca rýchlosť pre daný úsek maximálne dovolenú 50 km/h, dokázal zabrániť dopravnej nehode. Čo sa týka zabránenie zo strany chodca - znalec uviedol: Chodec by dopravnej nehode zabránil takým spôsobom, ak by neuskutočnil vstup do jazdného pruhu, v ktorom sa v tom čase pohybovalo vozidlo A. s následným vstupom do koridoru pohybu vozidla A. v takom časovom okamihu, ako to vykonal počas nehodového deja, ale až po prejazde vozidla A.. Pre zabránenie dopravnej nehode, zastavením pred koridorom

pohybu vozidla A., by musel chodec začať reagovať v okamihu cca 3 sekundy pred okamihom zrážky, kedy bolo vozidlo A. vo vzdialenosti cca 53,4 metra a pohybovalo sa rýchlosťou cca 64 km/h.

37. Súd sa oboznámil aj so zápisnicou o výsluchu znalca zo dňa 09.11.2023, znalec odpovedal na položené otázky: môžete bližšie uviesť, ktoré dôkazy zistené vyšetrovateľom, ste mal k dispozícií pred vypracovaním znaleckého posudku, znalec uviedol: Vstupné údaje boli opisovaná poloha vozidla, v ktorej mal vodič zastaviť po dopravnej nehode, ktorú stanovil na mieste sám vodič. Opis nehodového deja zo strany vodiča na mieste, ako aj výpoveď svedka, z ktorého vyplývalo, že vodič reagoval až na náraz a že pred zrážkou pohyb chodca nerozpoznal. Ďalšími vstupnými údajmi bola skutočnosť, ktorú opísala svedkyňa M. o tom, že chodec sa mal pohybovať po prechode pre chodcov. Ďalšími vstupnými údajmi bol rozsah a charakter poškodenia vozidla, ako aj rozsah a charakter poranení chodca z predbežnej správy z pitvy a všetky tieto skutočnosti boli podkladom pre stanovenie nárazovej rýchlosti. Otázka na znalca: Prečo a na základe akých skutočností a dôkazov ste dospel k záveru, že chodec prechádzal cez vozovku kolmo rovnomernou rýchlosťou 5 km/h, znalec uviedol: Rýchlosť 5 km/h je taká rýchlosť pohybu, ktorú možno charakterizovať ako zrýchlený pohyb chodca bežnou chôdzou, zodpovedajúca veku chodca a to vychádzajúc z opisu nehodového deja zo strany svedkyne, pričom chodec sa mohol pohybovať aj iným spôsobom. Napríklad svedkyňa popisuje, že v istom čase sa pohyboval pomalšie a následne rýchlejšie. Toto je technicky prijateľné, pričom však nie je možné zistiť, po ktoré miesto sa chodec pohyboval pomalšou chôdzou a po ktoré rýchlejšou. Považované je s podmienkami rýchlejšej chôdze, čo sú také podmienky, ktoré sú pre vodiča najpriaznivejšie a to preto, lebo čím sa chodec pohyboval dlhší čas pomalšie, tým bol viditeľný dlhšie v porovnaní s podmienkami, akými je to uvažované v znaleckom posudku. Otázka: Z akých dôkazov vychádzal, keď na strane 19 znaleckého posudku uvažoval, že vodič vozidla A. počas nehodového deja pred okamihom zrážky jazdil po priamej trajektórií pohybu rýchlosťou 64 km/h, znalec uviedol: Čo sa týka trajektórií z hľadiska priamosti, tu vychádzal zo skutočnosti, že sa jedná o priamy úsek vozovky a čo sa týka priebehu rýchlosti, tak tu vychádzal z popisu nehodového deja zo strany vodiča, ktorý neuvádzal, že by pred prechodom pre chodcov reagoval brzdením, pričom prípadnú akceleráciu pred prechodom pre chodcov podľa znalca nemožno považovať za správnu techniku jazdy, a to s ohľadom na znížené rozhľadové pomery a výskyt prechodu pre chodcov. Pričom prípadná mierna akcelerácia však nemá vplyv na konečné posúdenie predmetnej dopravnej nehody, aj keď by ju technicky nebolo možné vylúčiť. Otázka: Aký vplyv malo rozpoznanie pohybu chodca pred jeho vstupom do jazdného pruhu vozidla A. skutočnosť, že chodec prechádzal popred vozidlo svedkyni M., ktorá stála s vozidlom v odbočovacom jazdnom pruhu s rozsvietenými stretávacími svetlami, znalec uviedol: Táto skutočnosť má pre vodiča vozidla A. negatívny vplyv a to preto, lebo je ovplyvnený svetlami protiidúceho vozidla a za týchto podmienok je rozpoznanie chodca sťažené v porovnaní s podmienkami, ak by sa vozidlo svedkyne M. na mieste nehody nenachádzalo, táto okolnosť však bola zohľadnená, kedy pri meraní dohľadnosti bolo vozidlo svedkyne M. umiestnené do miesta, kde mala stáť. Otázka: Máte vysvetlenie pre to, že pokiaľ ide o pohyb chodca, že ako spolujazdec, ako aj vodič tvrdia o svojich výpovediach, že chodca na prechode pre chodcov nevideli pred zrážkou s ním, znalec uviedol: Túto okolnosť je možné logicky vysvetliť, a to v prípade, keď vodič prioritne vyhodnocoval svoj koridor pohybu a rovnako aj spolujazdec. V takomto prípade, pri rýchlosti jazdy cca 60 km/h pôjde k efektu, kedy, či už vodič alebo spolujazdec rozpozná mihnutie akoby tieňa, ako to aj popísali. Považuje za potrebné uviesť, že vyhodnocovanie iba svojho koridoru pri prejazde prechodu pre chodcov nie je správne, nakoľko takáto technika jazdy neumožňuje dať prednosť jazdy chodcovi prechádzajúcemu po prechode pre chodcov. Otázka: Pokiaľ ide o pohyb chodca po prechode pre chodcov a jeho možnosti zabrániť stretu s vozidlom, môžete sa vyjadriť, aký to malo vplyv na priebeh dopravnej nehody, znalec uviedol: Tak, ako uvádza v znaleckom posudku, chodec mal možnosť dopravnej nehode zabrániť a jeho prechod cez vozovku nebol vykonaný bez nebezpečenstva, a preto bol vykonaný nesprávne. Chodec by dopravnej nehode zabránil takým spôsobom, ak by správne vyhodnotil dopravnú situáciu pred vstupom do koridoru pohybu vozidla A.. Chodec mal k dispozícií také údaje z hľadiska vzdialenosti prichádzajúceho vozidla A. a jeho rýchlosti, z ktorých vyplývalo, že nie je bezpečné prejsť popred vozidlo A..

38. Znalec v znaleckom posudku konštatoval, ak by vodič vozidla A. viedol svoje vozidlo rýchlosťou 50km/h a včas (cca 1,68 s pred okamihom zrážky) by reagoval na pohyb chodca cez vozovku, dokázal by zastaviť vo vzdialenosti cca 4,5 m pred miestom zrážky s chodcom. Vodič vozidla A. by teda správnou technikou jazdy (včasná rekcia a rýchlosť vozidla maximálne povolená pre daný úsek neprevyšujúca 50 km/h) dokázal zabrániť dopravnej nehode. Znalec z odboru cestná doprava zároveň dospel aj k záveru, že chodec mal možnosť dopravnej nehode zabrániť a jeho prechod cez vozovku nebol vykonaný

bez nebezpečenstva, a preto bol vykonaný nesprávne. Chodec by dopravnej nehode zabránil takým spôsobom, ak by správne vyhodnotil dopravnú situáciu pred vstupom do koridoru pohybu vozidla A., chodec mal k dispozícii také údaje hľadiska vzdialenosti prichádzajúceho vozidla A. a jeho rýchlosti, z ktorých vyplývalo, že nie je bezpečné prejsť popri vozidlo A..

39. Podľa § 53 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, pred vstupom na vozovku sa chodec musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva, a len čo vstúpi na vozovku, nesmie sa tam bezdôvodne zdržiavať ani zastavovať. To platí na priechode pre chodcov i mimo neho. Chodec nesmie prekonávať zábradlie ani iné zábrany. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku na prírode a životnom prostredí.

40. Znalec z odboru cestná doprava sa vyjadril, že vodič mohol zabrániť dopravnej nehode, ale aj chodec mohol zabrániť dopravnej nehode, čo nemôže automaticky viesť k záveru, že úmrtie chodca bolo spôsobené výlučne iba vodičom motorového vozidla, výlučne iba jeho zavinením, a to aj napriek právoplatnému trestnému rozkazu, ktorým bol odsúdený škodca (vodič vozidla).

41. S poukazom na znalecký posudok, vyjadrenie znalca z odboru cestná doprava, súd uvedené vyjadrenia znalca, jeho závery zohľadnil a uvedené vyhodnotil ako porušenie ust. § 53 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z., mal za to, že sa jedná o spoluzavinenie nebohého vo výške 20%, preto žalobcom priznal sumu 20.000,-eur, každému z nich, krátil sumu 25.000,-eur o 20%, t.j. priznal každému z nich náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,-eur (I., II., III. výrok) a vo zvyšnej časti žalobu žalobcov zamietol (IV. výrok).

42. Pokiaľ sa žalovaný dovolával toho, že je potrebné skúmať majetkové pomery pôvodcu zásahu (vodiča) - uvedené je v danom spore irelevantné, nie je potrebné skúmať majetkové pomery pôvodcu zásahu, vzhľadom k tomu, že žaloba smeruje voči poisťovni (a nie škodcovi) ako pasívne vecne legitimovanému subjektu. Škodca bol v čase dopravnej nehody poistený a plnenie tejto škodovej udalosti je kryté z povinného zmluvného poistenia. Iba v prípade, že by žalovaným bol vodič, táto otázka by bola dôležitá, vodič ale v danej prejednávanej veci nevystupoval na strane žalovaného, zároveň nad rámec súd poznamenáva, že žalovaný v tomto smere ani nenavrhol, nepredložil žiadne dôkazy. Súd poukazuje aj na účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla tak, ako ju prezumuje zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Účelom cit. zákona je poskytnutie právnej ochrany poškodeného škodovými následkami zapríčinenými motorovým vozidlom škodcu. Právnu ochranu poškodeného zákon zabezpečuje jednak tým, že poškodenému priznáva právo na náhradu škody priamo proti poistiteľovi, s ktorým škodca uzavrel poistnú zmluvu a jednak tým, že v rámci združenia zodpovednostných poistiteľov zakladá vznik poistného garančného fondu, z ktorého sa odškodňujú obete dopravných nehôd, ktorým škodu spôsobilo nepoistené alebo neznáme motorové vozidlo. Účelom povinného zmluvného poistenia je teda zabezpečiť čo najväčšie zmiernenie príkorí poškodeného, ktoré mu vznikli v súvislosti so škodovou udalosťou spôsobenou prevádzkovateľom motorového vozidla, a to vo sfére materiálnej ako aj nemateriálnej ujmy. Na uvedené nadväzuje ust. § 4 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. ktoré upravuje právo poisteného (škodcu), aby poisťovateľ z poistenia zodpovednosti za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody, prípadne nemajetkovej ujmy. V kontexte uvedeného odvolací súd poukazuje na to, že v bežnom živote nie je ničím neobvyklým, že škodca vzhľadom na výšku škody spôsobenej poškodenému prevádzkou motorového vozidla nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu tejto škody. Práve na tento účel, aby nárok poškodeného bol reálne vymožiteľný, slúži povinné zmluvné poistenie prevádzkovateľa motorového vozidla a v neposlednom rade priamy nárok poškodeného voči poisťovateľovi škodcu tak, ako ho prezumuje § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. Práve z účelu povinného zmluvného poistenia vyplýva, že poisťovateľ škodcu je tým subjektom, ktorý v rámci povinného zmluvného poistenia uhrádza náhradu škody, ktorá bola poškodenému spôsobená prevádzkou poisteného motorového vozidla. Súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax súdov napr. rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/2/2021 zo dňa 27.01.2022, sp. zn. 24Co/1/2020 zo dňa 30.09.2021, Krajský súd Nitra sp. zn. 8Co/31/2020, Krajský súd Trenčín sp. zn. 5Co/6/2021 zo dňa 04.08.2021, Krajský súd Žilina sp. zn. 11Co/36/2024 zo dňa 30.04.2024. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017 uviedol: „ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená

náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvencie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožiteľná.“

43. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy, súd poukazuje na to, že zákonom ani iným právnym predpisom nie sú stanovené maximálne sumy náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a rozhodnutie o tomto nároku je ponechané na úvahe súdu. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody - nie je dôvodné túto náhradu obmedziť najvyšším prípustným odškodnením podľa zákona o obetiach trestných činov (zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, resp. zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov), ako vyplýva z judikatúry súdov SR.

44. Najvyšší súd SR sp. zn. 9Cdo/47/2023 zo dňa 27.05.2024 konštatoval: „na vyjadrenie rozsahu a intenzity ujmy, ktorú vyvolali zásahy do týchto oblastí súkromného a rodinného života je nepostačujúce (paušálne) prirovnanie s inými, i keď obdobnými prípadmi a už vôbec nie kategoricky odvíjať výšku nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla od výšky sumy odškodnenia obetí trestných činov určenej zákonom o obetiach. Odvíjať rýdzo súkromnoprávne nároky od verejnoprávnych predpisov, ktorými na seba štát dobrovoľne preberá záväzok odškodnenia pri najzávažnejších zásahoch do osobnej a telesnej integrity (a ktorého výška závisí výlučne od „nastavených parametrov sociálneho štátu“), nie je presvedčivé, ani spravodlivé. Vzhľadom k verejnoprávnemu charakteru osobitnej regulácie sa nejaví ako vhodné preberať verejnoprávnu konštrukciu odškodňovania do rýdzo súkromnoprávnych vzťahov. Zákonom o obetiach na seba štát preberá záväzok kompenzovať dôsledky spôsobené trestnou činnosťou iných subjektov. V danom prípade pri odškodňovaní pozostalých obetí dopravnej nehody nie sú prítomné také spoločné znaky, ktoré by zdôvodňovali analogickú aplikáciu tejto maximálnej výšky odškodnenia na rýdzo súkromnoprávne vzťahy medzi sekundárnou obeťou a pôvodcom protiprávneho zásahu. Navyše, záväzok štátu uhradiť obetiam trestných činov určitú peňažnú čiastku je len podporným mechanizmom a nevylučuje súkromnoprávny nárok na náhradu voči skutočnému páchateľovi ako pôvodcovi zásahu v rozsahu, v akom nebol pokrytý poskytnutou sumou zo strany štátu. Poškodenej osobe preto zákon o obetiach nebráni uplatniť si zvyšnú sumu náhrady za nemajetkovú ujmu priamo voči porušiteľovi. Považovať tak sumu odškodnenia v zákone o obetiach za akýsi horný limit nemajetkovej ujmy vo všeobecnosti nemožno považovať za správne.“ Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 7Cdo/103/2023 konštatoval: „z relevantného hmotnoprávneho ustanovenia (§ 13 OZ) de lege lata nevyplýva povinnosť posudzovať výšku priznanej nemajetkovej ujmy podľa zákonnej úpravy o odškodňovaní obetí trestných činov a táto povinnosť nevyplýva ani z ustálenej praxe dovolacieho súdu“. Krajský súd Nitra v rozsudku sp. zn. 8Co/31/2020 konštatoval: „výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nemusí byť totožná (plne analogická a teda neprevyšujúca) so sumou náhrad, ktoré sa štát rozhodol (sám) poskytovať osobám poškodeným úmyselnými násilnými trestnými činmi (zákon č. 215/2006 Z.z.)“. Krajský súd Žilina v rozsudku sp. zn. 11Co/14/2024 zo dňa 28.05.2024 konštatoval: „zatiaľ čo koncepcia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch upravená § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka vychádza z úvahy súdu spočívajúcej v posúdení závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, z ktorých k porušeniu práva došlo, koncepcia odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu prezumovaná zákonom č. 274/2017 Z.z. vychádza z exaktne stanoveného rozsahu odškodnenia obetí násilných trestných činov (§ 12 ods. 2 uvedeného zákona) pri maximálnej možnej sume odškodnenia (§ 13 uvedeného zákona). Akceptovanie argumentácie žalovaného by malo za následok nepriamu ingerenciu štátu pri určovaní výšky (limitov) nemajetkovej ujmy, keď samotný zákonodarca (tak ako už bolo uvedené) stanovuje podmienky jej priznania a určenia výšky na základe individuálneho posúdenia osobitností toho - ktorého prípadu, a to bez stanovenia osobitných limitov. Nemožno teda vychádzať len z matematického výpočtu stanoveného zákonom č. 274/2017 Z.z. bez vysporiadania sa so zákonnými kritériami majúcimi vplyv na určenie výšky náhrady a v každom prípade je potrebné zohľadniť i atribút primeranosti slúžiaci na dosiahnutie účelu kompenzácie“. Krajský súd Žilina v uznesení sp. zn. 9Co/44/2021 zo dňa 24.11.2021 uviedol: „pokiaľ žalovaný poukazoval na odškodňovanie obetí násilia trestných činov v zmysle zákona č. 215/2006 Z.z., je potrebné uviesť, že uvedená legislatíva reguluje vzťahy medzi štátom a poškodeným alebo náhrady poskytovanej v rámci systému verejného poistenia. Uvedený zákon neupravuje súkromno-právnu sféru v dôsledku neoprávneného zásahu jeho subjektov“. Krajský súd Trnava v uznesení sp. zn. 21Co/16/2023 zo dňa 21.06.2024 uviedol: „poukaz súdu na iný druh odškodňovania podľa zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi nebol opodstatnený, nakoľko tento zákon reguloval (v období od 1.5.2006 do 1.1.2018) vzťahy medzi štátom a poškodeným, nie však súkromnoprávnu sféru v dôsledku neoprávneného zásahu jej subjektov, nemôže byť komparátorom

odškodňovania následkov zásahov v súkromnoprávnych vzťahoch.“ Krajský súd Žilina v rozsudku sp. zn. 11Co/36/2024 zo dňa 30.04.2024 konštatoval: „Odvolací súd súčasne poukazuje na to, že judikatúra súdov Slovenskej republiky sa zaoberala otázkou komparovania výšky náhrady nemajetkovej ujmy s limitmi nemajetkovej ujmy stanovenými pri odškodňovaní obetí úmyselných trestných činov. V čase dopravnej nehody otázku odškodňovania obetí trestných činov upravoval zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov, ktorý síce upravuje odškodňovanie obetí násilných trestných činov, avšak jedná sa o (paušálne) odškodňovanie zo strany štátu. Vychádza z možnosti odškodnenia pri rozdielnych právnych, ako aj skutkových východiskách, ako je to v prípade náhrady nemajetkovej ujmy prezumovanej § 11 a § 13 OZ. Zatiaľ čo koncepcia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch upravená § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka vychádza z úvahy súdu spočívajúcej v posúdení závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, z ktorých k porušeniu práva došlo, koncepcia odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu prezumovaná zákonom č. 274/2017 Z.z. vychádza z exaktne stanoveného rozsahu odškodnenia obetí násilných trestných činov (§ 12 ods. 2) pri maximálnej možnej sume odškodnenia (§ 13 uvedeného zákona). Akceptovanie argumentácie žalovaného by malo za následok nepriamu ingerenciu štátu pri určovaní výšky (limitov) nemajetkovej ujmy, keď samotný zákonodarca (tak ako už bolo uvedené) stanovuje podmienky jej priznania a určenia výšky na základe individuálneho posúdenia osobitností toho - ktorého prípadu, a to bez stanovenia osobitných limitov. Nemožno teda vychádzať len z matematického výpočtu stanoveného zákonom č. 274/2017 Z.z. bez vysporiadania sa so zákonnými kritériami majúcimi vplyv na určenie výšky náhrady a v každom prípade je potrebné zohľadniť i atribút primeranosti slúžiaci na dosiahnutie účelu kompenzácie. V tejto súvislosti odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že smrť blízkej osoby predstavuje absolútnu a nenahraditeľnú stratu a pre blízkych traumatizujúcu udalosť s dlhotrvajúcou nemožnosťou vyrovnať sa s ňou. Pretože v prípadoch mimoriadnej súdržnosti rodiny, o aký na základe výsledkov vykonania dokazovania išlo i v prejednávanej veci, nebolo možné túto skutočnosť prehliadať a vychádzať zo „všeobecnej“ komparácie existencie blízkeho rodinného vzťahu medzi žalobcami a pozostalým, s rodinnými vzťahmi medzi obdobnými príbuznými v iných súdmi posudzovaných prípadoch (vo vzťahu k odlišným východiskám pre posúdenie nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravných nehôd a náhrad prislúchajúcich obetiam násilných trestných činov sa v uvedenom zmysle vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 3Cdo/163/2019 zo dňa 10.12.2020).

45. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, každý vo výške 20.000,-eur a to tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku (výrok I., II. a III.), vo zvyšnej časti žalobu žalobcov zamietol (výrok IV.).

46. Zároveň súd poznamenáva, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny (k tomu ÚS SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09) základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila, je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty.

47. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP: (1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Poukazujúc na dôvodovú správu k predmetnému ustanoveniu je možné priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške, keď výška nároku závisí od úvahy súdu, ako je tomu aj v prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, kritérií, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku (žalobcovia mali úspech čo do merita veci, teda v otázke zásahu do ich osobnostných práv, neúspech mali v časti nepriznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej výška priznania však závisela od úvahy súdu). V tomto smere súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 475/2018 zo dňa 04.02.2021, podľa ktorého zmyslom novej právnej úpravy Civilného sporového

poriadku nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepčne celkom odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Záver súdu absolútne vylučujúci osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, nemožno akceptovať a takáto interpretácia § 255 Civilného sporového poriadku súdom nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Žalobcovia boli v konaní úspešní, napriek tomu, že súd im priznal len časť uplatneného nároku, keďže výška nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu. Vzhľadom k uvedenému súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% zo súdom priznaného plnenia, zamietnutie žaloby v časti nemá vplyv na úspešnosť žalobcov v konaní v rozsahu v akom im súd nárok priznal. S ohľadom na skutočnosť, že určenie výšky nemajetkovej ujmy teda záviselo od úvahy súdu, súd žalobcom ako úspešnej strane sporu priznal voči žalovanému ako neúspešnej strane sporu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% zo súdom priznaného plnenia, a teda rozhodol tak, ak je uvedené vo výroku rozsudku (V. výrok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.